Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVII., št. 34 — Ljubljana, torek 11. februarja 1936 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123. Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 6. — Tel. 3492, 2492. Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455. Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190. Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, 3124, 3125, 31266. Wien št. 105.241

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Borba med dvema ekstremoma v Španiji

Zopet rešuje Španija z volitvami svoje zapletene probleme. Poskušala jih je reševati že na vse mogoče načine, najprej z diktaturo, nato z nasprotnim ekstremom, socialistično republiko. Dve leti je nova republika vozila v izrazito levičarskem kurzu, toda neuspeh je bil vsak dan večji. Nato so državni voz obrnili bolj na desno, uspeh pa je ostal enako negativen. Na španski narod je bolj in bolj pritiskala gospodarska kriza, republika in njene vlade pa so tavale iz ene politične krize v drugo. V nedeljo bodo zopet nove volitve, že tretje v teh štirih, petih letih po proglasitvi republike.

Ves notranji razvoj v Španiji kaže, da doba notranjega prevrata še ni končana in da je država še daleč od konsolidacije. Zdi se, kakor da je svobodoumni odpor, ki ga je izzvala brezidejna Riverova diktatura in ki je imel za posledico odstop kralja Alfonza, bil le kratka epizoda, ki je samo slučajno uspela. Čim se je prevratno razburjenje poleglo, so znova prevladale stare tradicionalne sile. V borbi med tradicijskim in revolucijskim taborom se je absorbirala vsa politika španske republike, ne da bi bilo kaj storjenega za olajšanje socialne in gospodarske bede množic. Boj se ni vršil le v parlamentu, marveč je bil prenešen tudi na ulico in po veliki ustaji, ki se je končala s krvavimi spopadi v Asturiji, sta se obe fronti še bolj razšli, tako da med njima danes ni ne sprave ne kompromisa. Na skrajni desnici imamo stoodstotni klerikalizem, pobarvan z monarhističnimi in fašističnimi tendencami, na skrajni levici pa revolucionarni proletariat, združen v ljudsko fronto, »fronte popular«, z idejami socialne revolucije. Sredina, ki bi morda lahko povedla državno politiko na zlato srednjo pot, je razcepljena v nebroj frakcij in zato brez zadostne moči, da bi vzela državno krmilo čvrsto v svoje roke.

Levičarske skupine je v prvih letih republike dolgo časa vodil energični Azana, voditelj republikanske stranke. Bil pa je levičarsko radikalen le v političnih, ne pa tudi v gospodarskih in socialnih zadevah. Zato proletariatu kmalu ni bil več dovolj enegičen, pa je moral odstopiti svoje vodilno mesto marksističnemu poborniku Largu Caballeru, ki je bil v prvi republikanski vladi minister dela. Caballero je sicer po svojem nastopu in vsej svoji zunanjosti tipičen »buržuj«, kljub temu pa si je po svoji vlogi v krvavih asturskih buntih pridobil priimek »španskega Lenina«. Zaradi sodelovanja pri vstaji so ga postavili pred izjemno vojaško sodišče in je komaj za las ušel smrtni obsodbi, vendar pa to ni zmanjšalo njegovega radikalizma.

Program levice pod Caballerovim vodstvom je danes čisto marksističen. Na shodih ljudske fronte nič ne skrivajo, kaj hočejo: podržavljenje denarnih zavodov, vse trgovine in industrije ter vseh surovin in proizvodnih sredstev. Gesla teh shodov so »diktatura proletariata«, »oborožitev ljudstva«, »uničenje fašizma« itd. Shodi se redno zaključujejo z demonstracijami in manifestacijami za Sovjetsko Rusijo.

Largo Caballero in njegova ljudska fronta si zamišljata Španijo urejeno po zgledu sovjetskega režima. Proti temu programu postavlja ekstremno drugačni program voditelj skrajne desnice, znani Gil Robles. Njemu lebdi pred očmi korporativna država, nekaj, kar naj bi bilo podobno današnjemu avstrijskemu režimu. Že zaradi slične politične tradicije, ki jo imata Avstrija in Španija je Gilu Roblesu bližji duh Dollfussa, kakor Mussolinija. Kakor je hotel Dollfuss, tako hoče tudi Gil Robles pred vsem klerikalno državo.

Na ta način se merita danes v Španiji dva nepomirljivo si nasprotna politična ekstrema: klerikalno fašistična država na eni in brezbožna marksistična država na drugi strani. S tega vidika bi se morda za Španijo res lahko postavila ona alternativa, ki jo je »Slovenec« tako lahkomiselno poskušal postaviti za nadomestne občinske volitve v Sloveniji: ali mi ali Moskva. Toda niti za Španijo to ne velja, kajti tudi tam je med obema ekstremnima in najbolj borbenima taboroma še tretji, relativno najmočnejši tabor, ki noče za devizo niti Rima niti Moskve, ki pa je, kakor smo že rekli, takoj razcepljen in zaradi tega kot celota tudi tako malo borben, da sam ne more politično zavojevati španske domovine.

Prizadevanja skrajne levice in skrajne desnice pa gredo za tem, da se ojačita ravno na račun tega srednjega tabora. Ljudska fronta se zaveda, da je pot do uvedbe sovjetskega režima še dolga in da grozijo njegovim pobornikom še hude nevarnosti. Apostoli diktature proletariata so zaradi tega zaenkrat še vneti zagovorniki demokracije in svobode ter so si za sedanje volitve postavili le cilj, da si priborijo nazaj oni demokratično socialistični režim, ki ga je uvedla republika leta 1931., a mu je naredil konec poraz levičarjev pri zadnjih volitvah. Zato kličejo v skupno demokratično in svobodoljubno fronto vse prave republikanske stranke, torej tudi meščanske. Na enak način vabi k sebi z geslom boja proti komunizmu tudi Gil Robles pripadnike srednjih strank, češ da je treba Španijo obvarovati pred nesrečo komunistične revolucije. Kakšen bo uspeh, bodo pokazale nedeljske volitve.

Težko je biti prerok v zamotanih španskih zadevah. Vendar vse kaže, da bo tudi pri teh volitvah izšla iz odločilne bitke desnica močnejša od levice, čeprav njena zmaga morda ne bo tako velika, kakor je bila pri poslednjih volitvah. Takrat so se volilne množice, razočarane zaradi neizpolnjenih pričakovanj, ki so jih bile stavile v novi republikanski režim, orientirale na desno. Res so priborile desnici zmago, toda njihova beda se zaradi tega ni omilila, pa so danes zopet razočarane. Težko je ugibati, kam bodo sedaj krenile. Vsekakor pa je volilna borba zelo srdita, prav po špansko vroča, tako da sta često zadnji argument revolver in nož. V takih razmerah se trezni razum težko uveljavlja, zato tudi ni pričakovati, da bi si zmerne skupine sredine izvojevale boljše pozicije, kakor so jih imele dosedaj.

MISIJA DR. HODŽE V PARIZU

V ospredju razgovorov je vprašanje avstrijske neodvisnosti in gospodarskega sodelovanja med podunavskimi državami

Pariz, 10. februarja o. Češkoslovaški ministrski predsednik dr. Milan Hodža je danes dopoldne konferiral z glavnim tajnikom zunanjega ministrstva Légerjem, ob 17 pa z zunanjim ministrom Flandinom. Ob 18.30 ga je sprejel v avdienci predsednik republike Lebrun, po avdienci pa je bil na večerji pri članih Masarykove rodbine, nakar je govoril na Sorbonni na proslavi v počastitev T. Masaryka.

Za sodelovanje držav rimskega protokola z Malo antanto

»Paris Soir« je objavil naslednjo izjavo, ki jo je dal dr. Hodža njegovemu poročevalcu: Zbližanje podunavskih držav bi ne imelo nikakega smisla, če bi se ne moglo ustvariti sodelovanje držav, ki so podpisale rimske protokole, z državami Male antante. Le tako sodelovanje bi pomenilo nov element za evropsko ravnotežje. Pri poslednjih razgovorih z avstrijskim kancelarjem dr. Schuschniggom sem mogel ugotoviti, da bi vsaka izmed držav, ki so podpisale rimski protokol, in vsaka izmed članic Male antante imela več razlogov za sporazum kakor za spor. To, kar se je ustvarilo med Dunajem in Prago, je mogoče ustvariti tudi med Dunajem, Beogradom in Bukarešto. Kar se tiče Madžarske, sem mnenja, da bo prišel čas, ko tudi ona ne bo več nasprotovala zbližanju v srednji Evropi. Moja pogajanja v Parizu se nanašajo predvsem na vprašanja, kako očuvati avstrijsko neodvisnost ter ustvariti sistem regionalnih sporazumov v okviru in na osnovi načel Društva narodov.

Francoski tisk o podunavskem problemu

Z zvezi z razgovori dr. Hodže z vodilnimi zastopniki francoske vlade poudarja »Matin«, da je sedaj docela propadla ideja o omejitvi mirovnega sodelovanja na Pariz, Prago in Moskvo. Pokazalo se je namreč, da bi bilo treba sprejeti v to mednarodno organizacijo tudi Malo antanto kot celoto in Anglijo. Na ta način bi se jamstva za status quo v Podunavju v danem primeru lahko vključila v locarnsko pogodbo, ki bi se seveda razširila tako, da bi se vanjo sprejelo tudi načelo o kolektivni varnosti. Menda tudi Avstrija ne bi imela ničesar proti taki ureditvi podunavskega vprašanja in pričakovati je celo, da bo na to pristala tudi Italija.

»Jour« piše med drugim, da je ministrski predsednik Hodža po svojem prihodu na oblast pokazal zelo mnogo razumevanja za gospodarsko sodelovanje med podunavskimi državami, vendar je vsako gospodarsko sodelovanje nemogoče brez politične varnosti. Eden izmed glavnih pogojev za politično varnost je zadostno jamstvo za avstrijsko neodvisnost.

»Republique« misli, da je ozračje za pogajanja o srednji Evropi postalo ugodnejše, ker je odstranjeno z dnevnega reda vprašanje o restavraciji Habsburžanov. Flandin in Hodža sta predvsem izmenjala misli o pravnih temeljih, ki naj zavarujejo avstrijsko neodvisnost.

»Agence Economique et Financiere« pravi, da se bo po dr Hodžovih razgovorih v Parizu gotovo zopet ojačila akcija za gospodarsko sodelovanje srednjeevropskih držav. Češkoslovaška se je že trdno odločila, da se bo na politično-gospodarskem polju sporazumela z Avstrijo in Madžarsko.

»Intransigeant« pravi med drugim: Češkoslovaška je zaradi svojega zemljepisnega položaja središče evropskega ravnotežja, preko katerega gre izmenjava mednarodnih misli in blaga med zapadno in vzhodno Evropo. Sklep češkoslovaško-ruskega pakta o medsebojni pomoči, ki se bo v kratkem izpopolnil s sličnim rusko-rumunskim paktom, bo skupno s francosko-ruskim paktom tvoril solidno organizacijo medsebojne pomoči. Češkoslovaška kategorično odklanja kakor ostali državi Male antante in Francija vsako revizijo in tudi restavracijo Habsburžanov.

Obisk dr. Hodže v Jugoslaviji

Beograd, 10. februarja. p. Na povratku iz Pariza bo prispel češkoslovaški ministrski predsednik in zunanji minister dr. Hodža dne 22. t. m. v Beograd, da se sestane z jugoslovenskimi državniki. V Beogradu bo ostal dva do tri dni. Med svojim obiskom v Beogradu bo posetil tudi slovaško kolonijo v Vojvodinji, ki pripravlja svojemu odličnemu rojaku svečan sprejem.

Francosko-ruski pakt pred poslansko zbornico

Danes se bo pričela v francoskem parlamentu debata o ratifikaciji pakta z Rusijo o medsebojni pomoči

Pariz, 10 februarja. Vlada je danes predložila poslanski zbornici v odobritev francosko-ruski pakt, ki sta ga lani 2. maja podpisala Laval in ruski poslanik Potemkin. Debata v zbornici o ratifikaciji pakta se bo pričela jutri popoldne in bo trajala več dni. Načelne debate se bo udeležilo 17 govornikov, med njimi Taitinger in socialistični voditelj Leon Blum. Bržkone bo govoril tudi Herriot. Zunanji minister Flandin bo podal potrebna pojasnila. Pri debati bo pomembno vlogo igralo poročilo, ki ga je o tem paktu podal poslanski zbornici poslanec Henry Torres in dokazuje, da je v skladu s paktom DN, z lokarnsko pogodbo in načelom kolektivne varnosti; razen tega pa je dostopen tudi drugim državam vzhodne Evrope.

Desničarski tisk je pod vodstvom »Joura« sprožil silno kampanjo proti paktu, najbolj zaradi tega, ker ruska vlada ne namerava amortizirati svojih predvojnih in vojnih dolgov Franciji, niti se odpovedati propagandi proti francoskim demokratskim ustanovam. »Jour« pravi, da bo ratifikacija tega pakta naletela v zbornici na hud odpor. Pakt bo ratificiran, toda zanj bo glasovala le malenkostna večina. Za ratifikacijo pakta se zavzema radikalno-socialistično glasilo »Oeuvre«, ki očita desničarjem njihovo sovraštvo proti Rusom. Pogajanja za francosko posojilo Rusiji se sploh še ne vodijo in ga ruska vlada v Franciji niti ni iskala. Nasprotno so francoski industrijci pripravljeni kreditirati Rusiji dobavo blaga v vrednosti 800 milijonov frankov. Industrijci so se obrnili na vlado, da bi jim dala kako jamstvo, toda tudi o tem še ni padla odločitev.

Vsekakor bo debata o ratifikaciji francosko-ruskega pakta v poslanski zbornici velikega pomena tudi z notranje političnega vidika. Odpor desničarjev proti ratifikaciji ni enoten. Tako se glasilo francoskega generalnega štaba »Echo de Paris« živahno zavzema zanj, nasprotno pa je na levici mnogo nasprotnikov ratifikacije. Te vodi bivši komunistični poslanec Dorriot, ki je izjavil, da hočejo s tem paktom oživiti predvojno politiko pogodb, ki je bila glavni vzrok svetovne vojne.

Tudi službeni krogi zatrjujejo, da je prišel ruski maršal Tuhačevski v Pariz zaradi ratifikacije te pogodbe, po drugih vesteh pa ima nalogo nabaviti v Parizu večje količine vojnega materijala za Rusijo, ki naj bi dosegle skupni znesek ene milijarde frankov.

Možnost preosnove angleške vlade

London, 10. februarja. o. »Morningpost« poroča, da se v zvezi z izvedbo novih načrtov za angleško oboroževanje pripravlja preosnova vlade. Sedanji mornariški in letalski minister bosta v smislu teh govoric podala ostavko. Njuni mesti bi zavzela bivši zunanji minister Samuel Hoare in Winston Churchill. Vlada se doslej še ni sporazumela, ali naj se načrt o oboroževanju izvede izključno s posojilom ali deloma tudi z rednimi proračunskimi sredstvi, demantirajo pa se vesti o ustanovitvi posebnega ministrstva za municijo, čegar delo naj bi se razširilo na ves angleški imperij. Dejansko je imela vlada prvotno namen ustanoviti tako ministrstvo, sedaj pa so se dominijonske vlade izrazile proti temu, da bi se v Londonu izvajala kontrola tudi nad oboroževanjem posameznih dominijonov.

Grška vladna kriza

Atene, 10. februarja. AA. Opoldne je kralj sprejel v avdienci Metaxasa, ki je priporočal sestavo vlade velikih strank. Popoldne je bil v avdienci Papanastasiu, s čemer so bile konzultacije voditeljev strank končane.

Drevi ali jutri ima biti sprejet še predsednik vlade Demerdzis.

Kralj bo pozval stranke, naj pozabijo vse razprtije in pomagajo sestaviti parlamentarno vlado, če že ne vseh pa vsaj večine strank. Če se bo pokazala možnost sestave take vlade, ni izključeno, da bo imenovana že do sobote, drugače bo Demerdzisova vlada predlagala takojšnje sklicanje parlamenta, da bi se v njem pokazalo ali stranke lahko sestavijo čvrsto in stabilno vlado. Če stranke tega ne bodo zmogle, bi vladar izvršil rekonstrukcijo Demerdzisove vlade ali pa bi poveril mandat Mihalakopulosu za sestavo poslovnega kabineta. V obeh primerih bi vlada izvršila revizijo ustave, uredila vojaško vprašanje, izpremenila volilni zakon in izvedla — najbrže septembra — nove volitve.

543 milijonov za oborožitev Amerike

Washington, 10. februarja. w. Proračunski odbor reprezentančne zbornice je popoldne sprejel največji oboroževalni proračun, ki ga je v mirnem času Amerika sploh kdaj postavila. Proračun določa za oboroževanje 543.841.000 dolarjev za računsko leto, ki se prične 1. julija. Lani je bilo za oboroževanje določenih 422.897.000 dolarjev. Odbor je odobril ta proračun, ko je višji uradnik vojnega ministrstva izjavil, da bi bile Zedinjene države v primeru vojne v nevarnem in nezavarovanem položaju. Del tega proračuna se bo porabil v svrhe, ki niso docela vojaškega značaja. Tako bo 168 milijonov porabljenih za zgraditev luk in za regulacije rek. Proračun določa tudi ojačenje ameriške vojske od 140.000 na 150.000 mož. Poleg tega bodo zgradili 565 novih letal.

Amerika odklanja petrolejske sankcije

Odgoditev novega nevtralnostnega zakona do prihodnjega zasedanja kongresa

London, 10. februarja. o. Potrjujejo se vesti iz Washingtona, da novi ameriški zakon o nevtralnosti ne bo prišel na dnevni red sedanjega zasedanja kongresa, nego bo odgoden do prihodnjega zasedanja. Londonski tisk je zaradi tega zelo vznemirjen. Jasno je namreč, da bi v takem primeru ne bilo mogoče računati na Zedinjene države pri morebitnem izvajanju petrolejskih sankcij proti Italiji. Američani so se odločili za odgoditev novega nevtralnostnega zakona le zaradi tega, da bi lahko izkoristili sedanji položaj v Evropi v zvezi z italiansko-abesinskim sporom in si pridobili italijanski petrolejski trg. Sklep ameriške vlade o odgoditvi novega zakona o nevtralnosti kljub temu ne bo vplival na dosedanje smernice angleške zunanje politike glede na italijansko-abesinski spor, ker bo skušala Anglija najti nova sredstva za čim prejšnjo likvidacijo vzhodno-afriške vojne. Kar se tiče prepovedi petroleja, je očividno, da bi ne imela nikakega učinka, če bi Zedinjene države stopile na mesto dosedanjih dobavljalcev petroleja Italiji. Razen tega tudi v primeru blokade ne bi bilo mogoče prepovedati ameriškim ladjam prihoda v italijanske luke, ker bi taka prepoved pomenila spor z Ameriko, Angležem pa sedaj ni na tem, da bi oslabili svoje odnošaje z Zedinjenimi državami zaradi položaja na Daljnem vzhodu, kjer je spričo japonskega imperializma za vsako ceno potreben skupen nastop v obrambi interesov. Zato bo glede na nameravane petrolejske sankcije izdana le kaka manj vredna odredba, da bi se vsaj na videz očuvala avtoriteta Društva narodov, čeprav omejena prepoved Italiji ne bi onemogočila nabave onih količin petroleja, ki jih lahko plača.

Vsekakor bo dosedanji zakon o nevtralnorističnih listih, ki zahtevajo, naj se v vsakem primeru uvedejo petrolejske sankcije in ameriškim ladjam prepove ali onemogoči dovoz petroleja v italijanske luke. Le tako bi bilo namreč mogoče odpraviti nevarnost, da se italijansko-abesinska vojna razširi tudi na Evropo.

Vsekakor dosedanji zakon o nevtralnosti Amerike ostal v veljavi še leto dni. Pravijo, da so dosegli odgoditev novega nevtralnostnega zakona ameriški listi, ki so započeli silno kampanjo proti indirektnemu vmešavanju ameriške vlade v evropske zadeve, pa tudi v kongresu se je položaj za vlado in Roosevelta toliko poslabšal, da bi novi zakon ne bil sprejet.

Ogorčeni boji za Makalo

Abesinski naskok na italijanske utrdbe pri Makali krvavo odbit

Adis Abeba, 10. februarja, g. Kakor se doznava iz popularnega vira, so Abesinci včeraj zaman poizkušali, da bi zopet zavzeli Makalo. Italijanske čete so odbile vse napade, ki so trajali ves dan. Abesinci so imeli hude izgube. Napadi Abesincev, ki jih je vodil ras Sejum, so se odbili ob močnih utrdbah Italijanov in trojnih dva metra visokih žičnih ovirah, v katere je bila napeljana elektrika. Italijanske strojnice so imele bogato žetev in je pred italijanskimi postojankami vse polno abesinskih trupel.

Žrtve bombardiranja Desija

Adis Abeba, 10. februarja. o. Včerajšnje bombardiranje Desija je trajalo 65 minut. Po dosedanjih poročilih je bilo ubitih osem ljudi. Nadaljnjih 20 oseb je bilo ranjenih. Letala so porušila več hiš. Na cesarski drevored so padle tri bombe.

Zavarovanje abesinskih transportov orožja

Desie, 10. februarja w. Ker je glede na bližajočo deževno dobo možna prekinitev železniške proge Džibuti—Adis Abeba, kakor se je pripetila že v prejšnjih letih, je abesinski cesar poslal Tekli Havariatu 30.000 mož, da popravi obe karavanski cesti, ki vodita sporedno desno in levo od železniške proge. Karavanska cesta južno od železnice se utrjuje zaradi zavarovanja transportov orožja in municije, ki prihajajo preko Berbere in Zeile, kamor je zadnje dni prispelo veliko število strojnic.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 10. februarja AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunikè št. 119:

Niti na eritrejskem niti na somalskem bojišču ni bilo posebnih dogodkov.

Italijani se utrjujejo

Asmara, 10 februarja w. Na vsem zasedenem ozemlju Borana se nadaljuje čiščenje in potrebno utrjevanje za zavarovanje postojank proti morebitnim abesinskim ofenzivnim ukrepom ali napadom. V Lami Silindi ki so jo zasedli Italijani, je bila še vedno posadka, ki je svojčas nudila odpor strateškemu pohodu Olola Dinlesa. Zavzetje Malke Gube je sledilo po trdovratnem odporu Abesincev, ki so imeli hude izgube ter so pustili Italijanom mnogo ujetnikov, orožja in municije. Lama Silindi in Malka Guba sta važni strateški postojanki za nadaljevanje italijanske operacije.

Angleški polkovnik Holt negušev svetovalec

Asmara, 10. februarja. g. Po tukajšnjih informacijah je abesinski cesar imenoval za svojega prvega vojaškega svetovalca angleškega polkovnika Holta, ki vodi osebno vse vojaške operacije.

Izgube Italijanov

Rim, 10. februarja. AA. Italijansko vojno ministrstvo je danes objavilo uradni seznam italijanskih izgub od začetka vojne. Seznam obsega samo izgube čet iz Italije, ne pa tudi izgub askarov in drugih domačinskih oddelkov, ki se bore v italijanskih vrstah.

Po teh podatkih so Italijani imeli doslej 844 mrtvih, med njimi 427 padlih v bojih, dočim jih je 396 umrlo zaradi bolezni ali ran. Pogrešanih je 17. Od teh celotnih izgub jih je bila polovica v januarju.

Meseca januarja so padli na južnem bojišču trije častniki, 10 podčastnikov, vojakov in miličnikov, na severnem bojišču pa 24 častnikov, 24 podčastnikov, 30 vojakov in 250 miličnikov.

Povabilo francoskih politikov v Berlin

Pariz, 10. februarja. o. »Paris Soir« poroča, da je Göbbels povabil v Berlin več francoskih politikov, med njimi tudi bivšega ministrskega predsednika Lavala, ki se bo vabilu odzval.

Seja narodne skupščine

Včerajšnja seja je potekla razmeroma mirno — Soglasna izvolitev odbora za pomoč pasivnim krajem

Beograd, 10. februarja. p. Po enotedenskem odmoru se je danes zopet sestala narodna skupščina. Tudi za današnjo sejo je vladalo v vseh političnih krogih veliko zanimanje. Pričakovalo se je, da bo morda na današnji seji prišlo do glasovanja, ki bo razčistilo položaj. Res so se tako v vladnem taboru in v vrstah opozicije z vso vnemo pripravljali na bojno glasovanje. Klubi so pozvali vse svoje poslance, naj se zanesljivo udeleže današnje seje skupščine. Poslanske klopi so bile zaradi tega popolnoma zasedene, kar se zgodi le redkokdaj. Vendar pa so bili razočarani vsi, ki so pričakovali senzacij.

Seji je predsedoval podpredsednik dr. Markić in tako je seja potekla razmeroma mirno in brez incidentov, običajnih na prejšnjih sejah. Dnevni red je bil hitro izčrpan in seja v miru zaključena. Prihodnja seja bo še le v četrtek.

Pred sejo skupščine je imel poslanski klub JRZ dolgo posvetovanje, ki so se ga udeležili tudi skoro vsi člani vlade. Istočasno se je vršila konferenca opozicijskih klubov, ki so razpravljali o svojem stališču na današnji seji ter odobrili skupno izjavo, ki je bila pozneje prečitana na seji skupščine.

Zaradi teh posvetovanj, ki so se zelo zavlekla, se je pričela seja skupščine še le malo pred 12. Po prečitanju zapisnika je posl. Dragiša Stojadinović protestiral, češ da zapisnik ne prikazuje točno poteka zadnje seje, ki je prav za prav ni bilo. Zato zahteva, da skupščina zapisnika ne odobri. Njegova izvajanja je podprl nar. posl. Voja Lazić, ki je izjavil, da opozicija nikakor noče ovirati dela narodne skupščine, marveč hoče s svojo obstrukcijo le prisiliti vlado, da pristopi k takojšnjemu reševanju vprašanja kmečkih dolgov. Zaradi odpora opozicije se zadnja seja skupščine sploh ni mogla vršiti in je zato zapisnik v celoti napačen. Tajnik Kovač je te pripombe zavrnil in je vladna večina zapisnik med protesti opozicije odobrila.

Pred prehodom na dnevni red je predsednik sporočil, da je nar. poslanec Joca Georgijević predložil in utemeljeval nujen zakonski predlog o proglasitvi moratorija za vse dolgove do 20. avgusta t. l. Do tega roka naj bi vlada predložila narodnemu predstavništvu zakon, ki bi definitivno urejeval ta problem. V imenu vlade je trgovinski minister dr. Vrbanić odklonil zahtevano nujnost. Pri glasovanju je tudi vladna večina nujnost odklonila. Opozicija je zopet zahtevala poimensko glasovanje, kar pa je predsednik odklonil.

Nato so bile prečitane razne interpelacije. Na splošno začudenje je vlada za vse interpelacije opozicije sprejela zahtevano nujnost. Med drugim je interpeliral poslanec Boško Željković notranjega ministra zaradi razpuščenja občinskih uprav in je opozarjal zlasti na razmere v Sloveniji. Ker notranji minister dr. Korošec ni bil prisoten, je hotel v njegovem imenu odgovoriti dr. Krek. V hrupu in trušču ni mogel priti do besede. Izjavil je zato tajniku v zapisnik, da sprejme zahtevano nujnost.

Po prečitanju velikega števila prošenj in pritožb je predsednik dr. Markić odgovarjal na razna vprašanja poslancev. Predsednik je pojasnjeval, da je skupščina prešla na dnevni red. Najprvo je bil izvoljen odbor za proučitev resolucije o razdelitvi hrane za pasivne kraje in za proučitev zakonskega predloga o razdolžitvi kmetov, ki sta ga predložila poslanca Joakim Kunjašić in Ilija Mihajlović. Pred glasovanjem je dobil besedo narodni poslanec Mirko Kosić, ki je v imenu opozicijskih klubov podal izjavo, da ti klubi sicer vztrajajo na svojem stališču napram skupščinskemu predsedniku Čiriću, da pa pristajajo na izvolitev tega odbora z aklamacijo, ker gre za nujen predlog opozicije same in za predlog, ki stremi za omiljenjem gospodarskega stanja širokih ljudskih množic.

Pri nato sledečih volitvah je bila predložena sporazumna lista ki je bila sprejeta soglasno. V ta odbor sta med drugimi izvoljena posl. Miha Brenčič za člana in Milan Mravlje za namestnika.

Sledilo je poročilo odbora, ki je proučil mednarodne konvencije, sklenjene v Ženevi. Predsednik vlade dr. Stojadinović je izjavil, da bo o priliki proračunske debate podal daljše poročilo o zunanji politiki. Zato priporoča sprejetje vseh teh konvencij. Skupščina je brez ugovora konvencije odobrila.

Ob 14. je predsednik sejo zaključil in napovedal prihodnjo za četrtek ob 10. dopoldne.

Brezplodna seja finančnega odbora

Borba okrog zapisnika — Ni še odločeno, kak bo nadaljnji postopek s predlogom državnega proračuna

Beograd, 10 februarja. p Danes popoldne seje zopet sestal finančni odbor narodne skupščine Za sejo je vladalo v politični javnosti veliko zanimanje, ker so pričakovali, da bo prišlo na njej do odločitve glede nadaljnjega postopanja s predlogom državnega proračuna, ki ga je, kakor znano, na zadnji seji večina finančnega odbora v načelnem glasovanju odklonila Sejo je otvoril predsednik odbora Mita Dimitrijević Ko je bil prečitan zapisnik so poslanci vladne večine ugovorjali in trdili, da zadnja seja ni bila pravilno zaključena Predsednik jim je na osnovi starih zapisnikov dokazal, da so se seje finančnega odbora na enak način zaključevale tudi poprej, ko je imela v odboru večino še vladna skupina

Razvila se je potem zelo živahna razprava o tem kako naj se nadalje postopa z državnim proračunom Poslovnik določa, da preide finančni odbor po načelni odobritvi proračuna na podrobno razpravo. Ničesar pa ni v poslovniku za primer, da večina proračun v načelu odkloni, kakor se je to dogodilo sedaj.

Člani vladne večine so na današnji seji zastopali mnenje, naj finančni odbor predloži narodni skupščini poročilo večine in manjšine ter prepusti nadaljnjo odločitev plenemu skupščine same V debato, ki se je okrog tega vprašanja razvila, je posegel tudi finančni minister g. Letica, ki je podpiral stališče vladnih poslancev in se pri tem skliceval na pismo ki ga je predsednik finančnega odbora poslal predsedniku narodne skupščine, obveščajoč ga o tem, da je večina proračun v načelu odklonila Med člani finančnega odbora je prišlo do prerekanja, med katerim je vladni poslanec položil pred predsednika na mizo poročilo manjšine in zahteval, da se določita poročevalca za manjšino in večino Predsednik je naposled sejo prekinil.

Čez pol ure se seja nadaljevala brez finančnega ministra, ki je med tem odšel. V nadaljevanju seje je poslanec Voja Djordjević zastopal mnenje, da finančni odbor danes sploh ne more razpravljati o tem vprašanju, ker ta zadeva ni bila stavljena na dnevni red današnje seje Njegovo stališče sta podpirala poslanca Bora Djurić in Ilija Mihajlović Vladni poslanec Časlav Ninković je zastopal nasprotno mnenje in zahteval, naj odbor določi poročevalce in predloži poročili večine in manjšine plenumu narodne skupščine Manjšina je že določila za svoja poročevalca poslanca dr. Koceta in Časlava Ninkovića Poslanec dr. Gavrilović je zahteval, da manjšina po službeni poti predloži svoje poročilo Nastalo je novo prerekanje, tako da je naposled predsednik zaključil sejo in določil prihodnjo za četrtek popoldne z dnevnim redom: razprava o nadaljnjem postopku s proračunom

Povišanje proračuna dravske banovine

Splošni proračun znaša 97.3 milijona Din, to je za 13.7 milijona več, nego znaša tekoči proračun

Predlog proračuna dravske banovine za l. 1936-37 je definitivno sestavljen in bo predložen banskemu svetu, ki je sklican za 17 februar na proračunsko zasedanje Po tem predlogu znašajo izdatki za splošno upravo 97,327.000 Din, dočim znašajo za tekoče proračunsko leto 1935-36 le 83,653.000 in se torej po tem predlogu novi proračun poveča za 13,674.000 Din Novi proračun pa je tudi znatno večji nego v prejšnjih dveh letih kajti za leto 1934-35 je znašal 85,155.000 Din in za leto 1933-34 87,561.000 Din Enako je tudi povečan proračun banovinskih podjetij, zavodov in ustanov, ki je predviden v višini 40,883.000 Din t. j. za 5,540.000 več nego znaša tekoči proračun

IZDATKI

Po posameznih poglavjih proračuna se izdatki za leto 1936/37 razdele takole (v milijonih Din): splošni oddelek 6.05 (v sedanjem proračunu 5.70), upravni oddelek 0.66 (0.68) kmetijski oddelek 11.25 (9.41) prosvetni oddelek 5.92 (6.35), tehnični oddelek 37.23 (28.94), oddelek za socialno politiko in narodno zdravje 18.97 (17.02), finančni oddelek 13.85 (12.28), oddelek za trgovino, obrt in industrijo 2.60 (2.54), rezervni krediti 0.80 (0.78). Kakor nam kaže primerjava s prejšnjim letom, so predvideni predvsem večji izdatki pri kmetijskem oddelku in pri tehničnem oddelku.

DOHODKI

Glede na znatno večje izdatke so predvideni tudi večji dohodki. Tako je predvideno povišanje banovinske doklade na neposredne davke od 45.2 milijona Din v sedanjem proračunu na 47.8 milijona Din v predlogu novega proračuna, tako da znaša to povišanje 2.6 milijona Din. Prav znatno je povišanje predvidenih dohodkov pri trošarinah, namreč za 4.7 milijona Din, od sedanjih 22.7 na 27.4 milijona Din. Tudi takse se povišajo od 13.5 na 16.2 milijona Din, torej za 2.7 milijona Din. Nadalje so predvidene v proračunu ostale banovinske doklade v višini 1.2 milijona Din, davčni zaostanki iz prejšnjih let 0.5 milijonov Din, razni dohodki 1.6 milijona Din, razen tega pa je predvidena še državna dotacija v viši 2.7 milijona Din.

Beležke

Položaj v narodni skupščini

O položaju v narodni skupščini, ki je nastal po izidu glasovanja v finančnem odboru, razpravlja »Politika« v posebnem članku. Ko je orisala situacijo s pravnega stališča, jo skuša osvetliti še s političnega gledišča in med drugim pravi:

»V političnih krogih, ki so dobro informirani, se razpravlja bolj s politične nego s pravne strani o vprašanjih in težkočah, ki so nastale po najnovejših dogodkih v narodni skupščini. Situacija v skupščini je težka. Verjeti, da bi se vse to dalo odstraniti s kakimi juridičnimi formulami, bi bilo dokaj nerealno gledanje na stvar. Zato se mora položaj presojati s čisto političnega stališča in se je treba pri tem posluževati skušenj iz preteklosti. Tirati »mak na konec«, bi v taki situaciji ne bilo politično modro. S stališča višjih interesov je treba presojati tudi vprašanje bodočih volitev, ki pa se smatrajo z ozirom na sedanje razmere kot skrajni ukrep. V vprašanju volitev se ni treba prenagliti, zakaj volitve morajo dati odgovor na gotova jasno postavljena vprašanja. Zato morajo dobiti pravo mesto in pravi čas in to po temeljiti in resni pripravi za ta posel.«

„Pravda" proti volitvam

»Pravda je mnenja da mora vlada dr. Stojadinovića izpolniti svojo misijo, ki jo je prevzela do kraja, nato pa nadaljuje: »Dasi skupščinska opozicija ustvarja brez vsake logike nenormalno razpoloženje za nove volitve, vendar je nesporno da trenutek ni zrel za to, že z ozirom na splošne interese. Niso se še izkristalizirala politična vprašanja tako, kakor bi bilo potreba niso se še umirili politični duhovi izza 5. maja. Zato je treba sedanji politični mir čuvati do končane misije te vlade z uveljavljenjem političnih zakonov in izvršene organizacije naroda v stranke.

»Pravda«-zaključuje svoja izvajanja takole: »Po vsem tem lahko sklepamo, da bo vlada nadaljevala svoje delo in da skupščinski dogodki ne bodo prinesli nobenih motenj v splošno konsolidiranje političnih prilik v naši državi.«

Izvajanja »Pravde« so zanimiva zaradi tega ker so njeni lastniki in izdajatelji člani JRZ in ima torej list značaj neslužbenega glasila nove stranke.

Seja banovinskega odbora JRZ v Celju

Kakor poroča »Slovenec«, je bila v nedeljo v Celju seja banovinskega odbora JRZ. Sejo je vodil minister dr. Krek kot podpredsednik odbora. On je podal tudi politično poročilo, ki »je bilo vzeto na znanje z velikim zadovoljstvom«. Pred zaključkom seje sta bila sprejeta pozdrav in zaupnica notranjemu ministru dr. Korošcu.

„Radikalna operacija"

O splošni svetski politični situaciji razpravlja »Otadžbina«, glasilo Dimitrija Ljotića, in piše: »Splošna svetska politična situacija ni nič več in nič manj, kakor izraz slabosti parlamentarizma in liberalne demokracije. Izgubili so glavo in skačejo s stvari na stvar. Začenjajo danes eno, da bi že jutri to zavrgli in pričeli ravno nasprotno. Od diktature se vračajo na parlamentarizem, jutri pa ga že najgrje izigravajo... Vsi organi družbe so bolni in nimajo moči, da bi organizem — človeško družbo — izvedli iz kaosa. Ves organizem je gangreniziran, a v rokah liberalne demokracije ni kirurškega noža, da bi gangreni presekal nadaljnje širjenje. Proti tej bolezni ni drugega zdravila, kakor radikalna operacija, ki bi menjala temelje in uničila vzroke podivjanosti celic«. Ta radikalna operacija bi naj bila po mnenju g. Ljotića »zadružnostanovska ureditev države, ki bi zadala smrtni udarec vsem podivjanim rušilcem blagostanja in miru človeške družbe«.

Dvojna JRZ v Beogradu

Za pravoslavni praznik Treh Jerarhov (12. t. m.), ko je nekdanja radikalna stranka obhajala svojo krstno proslavo, je napovedal letos mestni odbor JRZ več družabnih prireditev. Akcijski odbor JRZ, ki je bil osnovan kasneje in ki se priznava k politiki dr. Stojadinovića, pa je izdal objavo, da s temi prireditvami nima nikake zveze, ker ne priznava pravilnosti izvolitve in ne upravičenosti obstoja mestnemu odboru JRZ in njegovim pododborom. Zato poziva akcijski odbor vse pristaše JRZ, da se ne udeleže družabnih prireditev mestnega odbora.

Konferenca JNS

Beograd, 10. februarja p. V tajništvu JNS se je vršila danes konferenca ožjega glavnega odbora JNS Predsedoval je predsednik glavnega odbora Nikola Uzunović. Po otvoritvenem referatu o političnem položaju je konferenco prekinil, da so se narodni poslanci, ki so bili na konferenci, lahko udeležili seje narodne skupščine.

Popoldne se je konferenca nadaljevala in so govorili v debati dr. Uroš Krulj, dr. Slavko Šećerov, Ivan Pucelj, dr. Svetislav Popović, Kosta Timotijević, Jovo Banjanin, Ignjat Stefanović, dr. Kosta Kumanudi in Pavao Matica. V načelu je bilo sklenjeno, da JNS na vsej črti poživi svoje delo in da tudi v skupščini osnuje svoj poslanski klub, slično kakor ima v senatu svoj klub senatorjev JNS. Jutri se bo nadaljevala podrobna razprava o aktualnih vprašanjih

Švicarske ure za rusko vojsko

Ženeva, 10. februarja. o. Ruska vlada se je pričela pogajati s švicarsko vlado o dobavi milijona ur za ruske častnike in podčastnike. Švicarska vlada naj bi za to koncesijo pristala na obnovo diplomatskih odnošajev med obema državama.

INSERIRAJTE V „JUTRU"

Povratek Nj. Vis. kneza Pavla

Po obiskih v Londonu in Parizu se je Nj. Vis. knez-namestnik Pavle včeraj vrnil v Beograd

Beograd, 10. februarja. AA. Ob 10. dopoldne se je Nj. Vis. knez namestnik Pavle v spremstvu dvornega ministra Milana Antića in prvega adjutanta generala Čolak-Antića vrnil iz inozemstva v Beograd.

K sprejemu so se na postaji zbrali predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović z vsemi člani vlade, adjutant general Božić, upravnik dvora polkovnik Leko, dvorni dami gospe Ložanić in Hadžić, francoski poslanik grof de Dampierre in angleški poslanik Campbell s poslaniškim tajnikom in vojaškim atašejem.

Pred prihodom vlaka sta prispela na topčidersko postajo tudi kraljeva namestnika dr. Ivo Perović in dr. Radenko Stanković, kmalu nato pa Nj. Vel. kraljica Marija in Nj. Vis. kneginja Olga, ki sta napravili majhen circle in pozdravili prisotne člane kraljevske vlade in druge.

Dvorni vlak je prispel na postajo v Topčiderju točno ob 10. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je izstopil iz vlaka očividno dobro razpoložen. Ko se je poljubil z Nj. Vel. kraljico Marijo in Nj. Vis. kneginjo Olgo, je pristopil h kraljevima namestnikoma in jima segel v roke, nato pa se pozdravil s predsednikom vlade dr. Milanom Stojadinovićem in zpregovoril z njim nekoliko prijateljskih besed. Knez namestnik je pozdravil tudi ostale člane vlade in ostal dalj časa v razgovoru s poslanikoma Campbellom in de Dampierreom.

Nj. Vel. kraljica Marija se je nato prisrčno poslovila od kneza namestnika in zapustila topčidersko železniško postajo. Kmalu zatem sta Nj. Vis. knez namestnik Pavle in Nj. Vis. kneginja Olga sedla v avtomobil in se odpeljala na dvor na Dedinju.

Marsejski proces

Včeraj se je nadaljevalo zaslišavanje prič

Aix en Provence, 10. februarja. Današnja razprava se je začela ob 9.22 z zaslišavanjem policijskega komisarja Houdauxa. Dne 13. oktobra 1934 je opazil osebo, ki je plačala kavo z 2.50 franka mesto s 60 santimi. Zaradi tega se mu je vzbudil sum in je neznanca aretiral. Pri njem je našel 713 frankov in 25 santimov kakor tudi kompas Listin ni imel nobenih pri sebi. Po mnogih vprašanjih je aretiranec priznal, da je on tisti, ki je pobegnil iz gozda pri Fontainebleauju in na katerega so orožniki streljali.

Predsednik: Kaj, orožniki so nanj streljali?

Priča: Tako je on povedal, meni ni znano, ali je to točno. Ker sem bil prepričan, da gre za Malnyja, sem o tem obvestil našo javno varnost. Orožnika, ki sta ga bila prijela v Fontainebleauju, sta ga takoj spoznala. Kasneje je prišlo še nekaj mojih tovarišev s Simonovičem, ki sem ga prosil, naj mi pomaga pri zaslišavanju.

Aretirani Malny je končno priznal, da je njegovo pravo ime Mijo Kralj in da se je rodil 17. septembra 1900 v Koprivnici na Hrvatskem. Priznal je tudi, da je bil v Nagy Kaniži in obširno popisoval, v kakšnih okoliščinah je zapustil Jugoslavijo spomladi leta 1933. Na Madžarskem, kjer so ga aretirali, je srečal nekega rojaka, ki ga je poslal k Novaku, kateri mu je rekel: Ne boj se ničesar! Obrni se na polkovnika Perčevića, on bo zate posredoval.

Predsednik: To je zelo važno za proces, ker obtoženec zanika, da bi bil obiskal polkovnika Perčevića in Perčević njega.

Priča: Obtoženec je dalje izjavil pri zaslišavanju, da so ga poslali v Budimpešto učit se šofiranja, nakar se je zopet vrnil v Nagy Kanižo, da bo tam učil šofiranja še druge. Nato priča podrobno popisuje vožnjo Mija Kralja v Curih.

Predsednik: Vi imate vtis, da mu Simonović tega ni diktiral?

Priča: V tem primeru sem absolutno prepričan, da se Kralj ni upiral.

Zagovornik Saint Auban: Ker komisar Houdaux ni znal hrvatski, je smešno, da bi bil razumel Simonovićeve besede. Obstoje priče, da je Kralj dal izjavo v nemščini, a to ni res.

Priča: Mijo Kralj govori malo nemški in še to zelo slabo. Jaz bi rekel, da s svojim znanjem nemščine lahko jé in spi. Kar se prevoda tiče, lahko opozorim na tri dejstva. Dve sta v korist obtožbe, tretje je pa v njegovo korist. Prvo dejstvo je, da je Simonović prevedel, da se kovčeg nahaja v Lausanni, kar so po telefonu drugi dan potrdili. Drugo dejstvo: Simonović je izjavil, da je Kralj pustil v Aixu dva revolverja, dve bombi in dva šaržerja, kar so prav tako našli. Mijo Kralj je izjavil, da ni bil na kraju atentata s Kelemenom. To je koristno zanj, a Simonović je vendarle vse to dobro prevedel.

Predsednik: Gospodje porotniki! Pomnite, da je Simonović izjavil pri zaslišanju, da je Kralj iz strahu zbežal. Simonović bi bil lahko, če bi bil res tako odvraten, kakor ga skušajo naslikati, to izjavo enostavno izpustil.

Pariz: Ob 8. zjutraj je Kralj zapustil Aix in s Kvaternikom odšel v Marseille. Šla sta po glavnih mestnih ulicah, po katerih je imel iti Nj. Vel. kralj, z načrtom v roki, ki sta ga našašč v ta namen kupila. Potem sta se odpeljala nazaj v Aix in našla tam Petra Kelemena in neko žensko. Tisti dan je Kvaternik prišel zjutraj v sobo Mija Kralja in Kelemena in jima rekel: Vesta, da pride kralj Aleksander. Odidita v Marseille in ubijta ga! Razdelil jim je revolverje, bombe in več šaržerjev municije ter izročil vsakemu po 1500 frankov. Rekel jima je dalje, da naj se odpoljejo v Marseille z avtobusom, ki odpelje ob 13.

Predsednik: Torej on je dal vsakemu po 1500 frankov. Moramo se torej vprašati, kolikšna vsota bi jim bila izplačana za izvršitev atentata. To meče vsekakor zelo čudno luč na te osebe, ki nam jih slikajo kot heroje. Dne 17. decembra 1933. je bila obljubljena lepa vsota denarja za sličen uspeh.

Zagovornik Saint-Auban: Ali se morejo ljudje, ki pripadajo organizaciji teroristov, označiti za zločinske ljudi?

Predsednik: Zakaj pa so ti idealisti sprejeli sodelovanje moža, ki so ga smatrali za poklicnega morilca (predsednik misli Kelemena)?

Zagovornik Noel: Mislim, da gospodje porotniki ne bodo tako naivni, da bi verjeli, da so ti ljudje pristali na to, da bodo za 1500 frankov žrtvovali svoje življenje.

Predsednik: Nisem rekel za 1500 frankov. Rekel sem, da se moramo vprašati, kolikšen znesek je bil obljubljen?

Zagovornik Saint-Auban: Naše razburjenje je veliko, ker vemo, da naši klijenti niso takšni.

Predsednik: Nikoli nisem rekel, da so pristali za 1500 frankov.

Priča: V svoji izjavi je Mijo Kralj poleg tega izjavil, da je v Parizu vse stroške plačal Kvaternik. Kelemena so izbrali zato, ker se je zdel najprimernejši za izvršitev atentata. Mijo Kralj, ki je bil poleg Kelemena, je takoj videl, da je množica ljudi silno gosta, ter je izjavil, in to je prevedel tudi Simonović, da se je prestrašil ne zaradi izvršitve atentata, temveč, da ne bi ranil in ubil nedolžnih ljudi. To je rekel tudi Kelemenu. Ker mu je Kelemen pričel groziti, je Kralj v strahu za svoje življenje izrabil trenutek Kelemenove nepozornosti in zbežal. Odpeljal se je v Fontainebleau, kjer je kupil listek II. razreda v Evian, ker je pa vlak odhajal šele opolnoči, je hodil v okolici postaje. Takrat so ga opazili trije orožniki, ga ustavili in hoteli pregledati njegove listine. Med pregledovanjem pa jih je Kralj odrinil in zbežal.

Občni zbor Slovenske Matice

Ljubljana, 10. februarja

V sejni dvorani Slovenske Matice se je nocoj vršil redni občni zbor te naše književne ustanove. Otvoril in vodil ga je predsednik dr. Lončar, o delu SM, posebej še o njenih izdajah v letu 1935., pa je izčrpno poročal tajnik Jože Vidmar.

Lani je SM obogatila naš književni trg s prevodom Cervantesovega »Dona Quichota«, nadalje Jake Žigona »Ustanovitev Slovenske Matice«, Mška Kranjca »Tri novele« in pa četrti snopič Kidričeve »Zgodovine slovenskega slovstva«. Pri tej bilanci je najbolj razveseljivo dejstvo, da je SM mogla po daljših letih izdati tudi delo slovenskega leposlovca, kar izpričuje, da se razmere v naši prozi, ki je zadnji čas preživljala precej hudo krizo, vztrajno izboljšujejo. Med edicijami, ki jih SM pripravlja za tekoče leto, si je zagotovila že tudi obsežen tekst mladega pisatelja Cirila Kosmača »Prazno ptičnico«. Njene redne izdaje se tiskajo povprečno v 4.000 izvodih in so lani obsegle nad 57 pol blizu 1.000 strani. Pred kratkim je izšel že tudi prvi zvezek prvega dela obširne Melikove monografije »Slovenija«, ki mu bo v nekaj mesecih sledil že drugi zvezek, s čimer bo prvi del zaključen.

Spričo katastrofalnega padca konsuma, ki se je zlasti lani uveljavil na našem književnem trgu, so prav razveseljive številke o članstvu SM. V letu 1930. je imela SM okrog 3500 članov in lani je to število padlo le za malenkost. Za dejstvo, da pretresi gospodarske krize SM niso mogli do živega, gre največ zaslug pač vrednosti knjig samih, ki jih daje na trg z lastnimi gmotnimi žrtvami, in pa množici poverjenikov, ki so zanjo marljivo na delu po vseh večjih in manjših krajih Slovenije. Njim je tajnik v svojem poročilu izrekel še posebno zahvalo.

Volitev na dnevnem redu ni bilo, ker se v smislu pravil vrše samo vsaka tri leta.

Najnovejše iz Ga-Pa

Garmisch, 10 februarja AA, (DNB) Danes popoldne so uradno objavili čase, ki so jih dosegli četrti tekmovalci posameznih moštev na današnji stafetni tekmi. Rezultati so:

Jalkanen (Finska) 39.14, Matsbo (Šved) 40.01, Iversen (Norvežan) 40.42, Šimunek (ČSR) 42.25, Zeller (Nemčija) 42.26, Kasebacher (Italija) 43.16, Baumann (Avstrija) 43.16, Smolej (Jugoslavija) 43.51, Czech (Poljska) 44.43, Jacomis (Francija) 45.49, Tadano (Japonska) 47.35, Satre (USA) 47.35, Žekov (Bolgarija) 49.00, Klekner (Rumunija) 51.59, Riekstinsch (Letonska) 53.03

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, sneg, zmerno hladno.

Dunajska vremenska napoved za torek: Hud mraz zlasti v višjih legah, v mnogih alpskih krajih zlasti na jugovzhodu bo najbrže snežilo še dalje.

Bela zima se je vrnila

Jugoslavija je znova pod snegom — Odkod vremenski preobrat?

Ljubljana, 10. februarja

Prav za prav bi bilo res čudno, da bi tudi v februarju ostali v dolinah brez snega. Saj je minulo sredi zime že 40 dni, ko so vse nižje pokrajine Jugoslavije ostale brez snega. Pomladno. za zimske razmere daleč pretoplo vreme je vsenaokrog dramilo prirodo in žuželke iz spanja.

V sončne dneve februarja je po včerajšnji najlepši nedelji letošnje zime iznenada planil vremenski preokret. Višje pokrajine so že pred tednom prejele novo snežno odejo, zato so bili dnevi, posebno noči v dolinah poslej bolj hladni. Visok anticiklon, ki se je bil iz Španije razmaknil daleč k nam, je prinesel zmeren, prijeten hlad, v katerega je posegla, prvič v letošnji zimi, mrzla burja. Občutili smo jo tembolj, ker smo bili zaradi neobičajne topline v ravninah že kar razvajeni.

Sporedno z območjem visokega zračnega tlaka nad zapadno Evropo se je zasidral nad južnim Jadranom in Italijo močan ciklon. Iz njegovega vlažnega jedra so navalile močne južnozapadne struje na Balkan in na vsem sprednje mobrobju sprožile velike padavine. Vsa južna Dalmacija, posebno Kotorski zaliv in na drugi strani Povardarje so zabeležili močne padavine in povodnji. V dneh 3. in 4. t. m. je n. pr. v Kumboru padlo 73 mm dežja.

Takšno deževje na jugu Jadrana in Južne Srbije je pozimi običajno. Ko leži v notranjosti Jugoslavije snežena zima, na jugu dežuje. Tudi to pot je v vsem širokem zaledju Primorja snežilo tja do Beograda in Pomoravja. Le naš severozapadni kot je v območju anticiklona ostal brez padavin.

Različna razporeditev zračnega tlaka nad celino in morjem je izvabila iz mrzlega zaledja burjo. V vse jadransko primorje je planila mrzla, silovita burja in vrgla ponekod sneg celo na otoke.

Čim se je jedro jadranskega ciklona prestavilo na vzhod, je pritisnil za njim tudi zapadni anticiklon. Kajti nad Atlantikom je pritisnila za njim močna depresija že v petek. Prehod obeh močno različnih struj nad našimi pokrajinami na vzhod je povzročil orkanske vetrove, ki so iz hladnega visokega anticiklona pritisnili za umikajočim se ciklonom. O razdejanju ciklonskega vrtinca je časopisje poročalo.

Z umikanjem anticiklona je že ponoči vdrl k nam drug vetrovni sistem vremena in davi je prvotno drobno pšeno kaj kmalu prešlo v pršič in nastlalo skromen snežni plašč tudi v doline. Zimo je dobila skoraj vsa Jugoslavija, temperature so podnevi zdrknile blizu ničle, ponoči še znatno niže. Sarajevo je minulo noč zabeležilo letošnji rekord mraza — 10 stop. C, znak, da bo tudi letos kljub prijetnemu presledku sredi zime treba na pomlad še počakati. In tako je za naš vsakdanji kruh žetve tudi prav.

Tam, kjer so v duhu vsi smučarji sveta . . .

Izborni Jeseničan Praček Ciril (24) po težkem smuku v petek

Panorama Garmisch-Partenkirchena: Štev. 1. Drsalni stadion ob kolodvoru žične železnice na Zugspitze. Štev. 2. Proga za bob ob Risserskem jezeru. Štev. 3. Tekmovalni prostor za slalom. Štev. 4. Smučarski stadion z olimpijsko skakalnico in ono za kombinacijo. Zraven je tudi prostor, kjer se je vršilo tekmovanje v slalomu. Obenem je tu cilj za 18 in 50 km tek. Štev. 5. Kreuzeck, kjer je bil start za smuk. Štev. 6. Zugspitze s skakalnico za trening. Štev. 7. Eckbauer, skakalnica za trening. Štev. 8. Smer prog za tek.

Elektrifikacija Dravinjske doline

Fala podaljša daljnovode do Konjic in do Ptuja

Poljčane, 10. februarja.

Elektrarna Fala se je odločila, da podaljša električne vode od Konjic do Ptuja. Z električno energijo bi bili na ta način preskrbljeni Konjice, Žiče, Loče, Poljčane Studenice, Makole, Ptuj. Iz Poljčan bi se odcepil en odsek tudi v Laporje.

V vseh teh krajih so se zadnje dni vršili zadevni informativni sestanki ob velikem zanimanju prebivalstva. Pretekli četrtek in v nedeljo sta bila dobro obiskana sestanka tudi v Peklu in Poljčanah. Zborovalcem je elektrarniški inženjer g. Gregorič razložil, kako naj bi se izvedla elektrifikacija, če se bodo v poštev prihajajoče občine strinjale s pogoji elektrarne in če se bo prijavilo zadostno število odjemalcev. Po teh pogojih bi morale vse te občine podeliti falski elektrarni samopravico za dobavo toka v lastnih občinskih področjih, družba pa bi zgradila vse visokonapetostne vode, transformatorske postaje in krajevna omrežja na lastne stroške. Vse te naprave bi bile seveda last elektrarne, ki bi jih tudi na lastne stroške vzdrževala. Konsumenti bi morali izvršiti na svoje stroške le dovode od zadnjih drogov krajevnih omrežij do hiš in tudi števčne in hišne instalacije. G. inženjer je govoril naposled tudi o cenah toka in potrebnega materiala.

Izvedba elektrifikacije je zdaj odvisna od odjemalcev prizadetih krajev, ki se že prav pridno priglašajo. Kar se tiče posebej Poljčan in Pekla, bi omenili, da obstaja tu že trideset let domača elektrarna. Upoštevajoč socialne momente podjetnika te elektrarne so bila glede izvedbe nove elektrifikacije teh dveh krajev mnenja deljena. Kakor pa je javno izjavil na nedeljskem sestanku tudi inženjer g. Gregorič, nima falska elektrarna nikakor namena škodovati že obstoječim podjetjem, ampak hoče nasprotno izvesti vso akcijo sporazumno z njimi.

Ni dvoma, da bo elektrifikacija Dravinjske doline ugodno vplivala tudi na razvoj gospodarstva. Ko se začne delo, bo po vrhu vsega še znatno omiljena brezposelnost, saj se bodo pri vseh teh delih zaposlili v prvi vrsti domačini.

Žgoč problem socialnega skrbstva

Podpiranje brezposelnih — Majhna pomoč — Javna dela

Ljubljana, 10. februarja.

Nedavni obisk brezposelnih bri banu je danes že rodil skromen uspeh. Borza dela je po nakazilu banske uprave dopoldne razdelila med prosilce prvi obrok podpor v znesku 6000 Din. poleg tega bodo preko sreskih načelstev prejele manjše zneske iz bednostnega sklada tudi občine za podpore potrebnim. ki se obračajo nanje. Po obisku pri banu se je razpoloženje med brezposelnimi vidno poživilo in število prosilcev na Borzi dela je v teh dneh znatno poskočilo. Medtem ko je resolucijo za bana podpisalo samo 126 brezposelnih, se je v petek, ko je Borza dela začela sprejemati prijave. nagnetlo pred njenimi prostori več ko 300 ljudi, naval pa še vzdržema rase. Šest tisočakov za stotine. tisoče brezposelnih, ki se iz Ljubljane in okolice, pa tudi iz najbolj oddaljenih krajev Slovenije obračajo na ljubljansko Borzo dela. je majhen prispevek, a oni izmed potrebnih. ki danes še niso prišli na vrsto, so odšli z zagotovilom, da bodo deležni podpore, kakor hitro bo banska uprava nakazala nadaljni obrok.

Podpiranje brezposelnih je dandanes najbolj žgoči problem socialnega skrbstva. Podpore same ne morejo nuditi zadovoljivega zatočišča za vso dobo gospodarske krize, ki ji ni kraja. Sredstva za podpore se zbirajo iz prispevkov zaposlenih, in čim več je delavcev brez dela, toliko manjši so brezposelni fondi. Poleg tega upravni aparat, ki gospodari s tem denarjem, nima dovolj zanesljivih kriterijev za presojo, kdo je podpore potreben in kdo ne. Ko brezposelnik po zakonito določenem času izgubi pravico do rednega podpiranja, utone v ono ogromno množico izobčenih, ki ni za nje nobene rubrike, nobene postavke več. Da lahko nekdo prijavi Borzi dela svojo željo po zaposlitvi, ki je dandanes v resnici čisto platoničnega pomena, mora navesti svoje bivališče. A danes imamo že veliko množico delavcev, ki niso le brez dela in hrane, temveč ni za nje tudi nobene hišne številke več, da bi jo mogli staviti v zapisnik. V teh razmerah je v resnici t. j., iskati delomrzneže med prosilci, čeprav je jasno, da — kakor v vseh delovnih in pridobitnih stanovih — tudi med brezposelniki primeren odstotek slabih ljudi.

S podpiranjem ni mogoče rešiti brezsej kaže izkušnja, da človek. ki je bi bil par let brez poselnosti, trdne zaposlitve, telesno in duševno propade. To vprašanje bi se dalo pozitivno rešiti samo z velikopotezno organizacijo javnih del. Da bi Borza dela dala nekaj pobude v tej smeri, je zaprosila beograjsko osrednjo uprava za dovoljenje, da uporabi kredit okrog 50.000 Din za nakazovanje mezd pri kakšni javni gradbi.

KINO UNION
TELEFON: 22-21
najlepši Ufin film sezone 1936
ČRNE ROŽE
V gl. vl.
Lilian Harvey in Willy Fritsch
Krasno dopolnilo in nov Foxov tednik

Odločna zmaga naših fotoamaterjev

Od desetih nagrad so jih v Beogradu pobrali sedem

Ni dolgo, kar smo mogli zabeležiti sijajni uspeh slovenske umetniške fotografije na vseslovanski fotografski razstavi v Zagrebu, in že spet moramo poročati o njenih nič manj zgovornih uspehih. Na razstavi jugoslovanske amaterske fotografije, ki jo je organiziral pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije fotografski odsek Srbskega planinskega društva v Beogradu in ki se zaključi jutri, je posebna žirija odločila sedaj o podelitvi nagrad in pri tem so Slovenci zmagali na vsej črti.

Razstava je bila razdeljena v dva glavne oddelka, v oddelek umetniške in oddelek planinske fotografije. V prvem oddelku je pripadla zlata kolajna našemu priznanemu amaterju Antu Korniču iz Ljubljane (Fotoklub Ljubljana in fotografski odsek SPD v Ljubljani). srebrno kolajno je prejel odlični zagrebški portretist Tošo Dabac (Fotoklub Zagreb), bronasti kolajni pa mojstra Peter Kocjančič (Fotoklub Ljubljana) in Ignjat Habermüller (Fotoklub Zagreb). V drugem oddelku je uspeh še boljši. Zlato kolajno je prejel tu prof. Josip Kozak (SPD Ljubljana), srebrno prof. Janko Ravnik (Fotoklub Ljubljana), po eno bronasto kolajno pa sta prejela Ivo Gogala (Fotoklub Ljubljana) in Mariborčan Vlado Cizelj (Fotoklub Zagreb), torej sami Slovenci. Bili sta še dve denarni nagradi po 1000 Din, ki jih je dala na razpolago beograjska »Politika«. Prejela sta ju Vlado Cizelj in Stanko Aleksić (Srbsko planinsko društvo in »Skala«). Od vseh desetih nagrad jih je sedem ostalo v rokah slovenskih amaterjev!

Ta pregled in pogled v razstavni katalog pa sta zanimiva in zgovorna še iz nekega ozira. Kakor vidimo, so vsi nagrajenci člani fotoklubov ali fotografskih odsekov drugih ustanov, neorganiziranega ni med njimi nobenega. Iz tega je pred vsem razvidno, da se edino uspešno delo v področju umetniške fotografije vrši le v okviru organizacij, kar smo imeli priliko poudariti že ob raznih prilikah. Pri nas pa vrši svojo nalogo v tem pogledu najbolj temeljito in smotrno ljubljanski fotoklub. Naj navedemo nekoliko številk: Na beograjsko razstavo je poslalo 74 organiziranih amaterjev 716 slik, sprejetih je bilo 64 avtorjev z 281 slikami. 29 neorganiziranih amaterjev je poslalo 240 slik, sprejetih pa je bilo 14 avtorjev s 46 slikami! Skupno število sprejetih slik znaša 327 ali prav za prav 321, kajti 6 slik je predstavljalo poseben oddelek izven konkurence. In med temi 321 slikami jih je nič manj nego 118, torej skoraj 37 odstotkov, ki so delo članov ljubljanskega fotokluba! Z ostalimi deli organiziranih amaterjev je zastopanih kakšnih 15 organizacij. To so številke, ki govorijo amaterjem same tako jasen jezik, da ne potrebujejo nobenega nadaljnjega komentarja.

Pritožbe Slovencev v Clevelandu

Sleparije s hranilnimi vlogami — Mestna uprava zanemarja slovensko naselbino

Cleveland, februarja

O sleparijah z vložnimi knjižicami, ki so jih odkrili v Clevelandu, je »Jutro« že poročalo. Med žrtvami sleparjev je mnogo slovenskih naseljencev, ki so izgubili nad 200 tisoč dolarjev svojih v raznih hranilnicah naloženih prihrankov. Za vložne knjižice so od sleparjev dobili delnice pokopališč in je nedavno neki ameriški list ugotovil, da so sleparji prodali v kratkem času toliko delnic, da bi pokopališče, ki ga predstavljajo ničvredni papirji, lahko najmanj 200 let služilo milijonskemu mestu Clevelandu. Clevelandski dnevnik »Ameriška domovina« je te dni na prvi strani priobčil obširen članek z naslovom: Dva resna problema v naši naselbini: vložne knjižice in pobiranje smeti. Članek poziva slovenske odvetnike in zastopnike v mestni zbornici ,da se morajo z vso silo zavzeti za svoje rojake. Najprej je treba zbrati imena oškodovancev s točnimi podatki ter ugotoviti, kdo je dal sleparjem informacije o hranilnih vlogah naših ljudi. Sleparji, ki so izrabljali nevednost in skrb revnih vlagateljev, so bili o svojih žrtvah tako točno poučeni, kakor da bi bili imeli podatke iz samih denarnih zavodov in od raznih javnih uradov. Člankar je prepričan, da bo velika porota strogo kaznovala izkoriščevalce revežev, pričakuje pa od rojakov odvetnikov in onih, ki so v javnih službah, da bodo poskrbeli tudi za zaščito revnih ljudi.

Žrtvam sleparij preti še posebna nevarnost, ker so državne oblasti države Ohio začele pobirati posebne davke vseh delnic ali lotov, ki jih ima kdo v posesti. Tako se lahko zgodi, da bodo naši ljudje, ki so bili osleparjeni za svoje prihranke, še kaznovani in oškodovani z davki na delnice, ki so jim bile vsiljene pod sleparskimi pretvezami.

Veliko škodo pa ima slovenska naselbina v Clevelandu tudi zaradi tega, ker mestna uprava že kake tri mesece ne pobira smeti in pepela po dvoriščih. Najbolj je v tem pogledu zanemarjena slovenska naselbina. Že od septembra mestna uprava ni dala pobirati smeti in nesnage na dvoriščih »Žužemberka«, »Newburga« in drugih delov slovenske naselbine. »Ameriška domovina« poziva zastopnike jugoslovenske kolonije v mestni zbornici, naj zlepa ali zgrda prisili mestno upravo k očiščenju naselbine. Ne moremo trpeti, da bi se po gotovih delih mesta čistilo vsak teden, dočim naj naša raja, ki tudi plačuje davke, čaka ter se duši v smradu in nesnagi.

ONI, KI MNOGO JEDO IN VELIKO SEDE TER ZARADI TEGA NAJČESTE TRPE NA TRDI STOLICI,
naj pijejo dnevno po eno čašo naravne
FRANZ - JOSEFOVE
grenčice, ki jo je treba prej nekoliko segreti. Davno preskušena
FRANZ - JOSEFOVA
grenčica
se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dobiva povsod.
Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Obiski pri praških Slovencih:

Dvojni jubilej univ. prof. dr. Matije Murka

Odkar poznam prof. Murka. najbolj občudujem — poleg drugega — njegovo delavnost in neutrudljivost. Kot odbornik cele vrste znanstvenih in kulturnih društev se skoro dnevno udeležuje nekolikih sej; menda tudi ne mine dan. da ne bi bil na kakem predavanju (včasih celo na dveh ali treh). ali pa da ne bi sam predaval; težko si je misliti kak jugoslovenski ali slovanski družabni ali zabavni večer, na katerem ne bi bil navzočen; v praških gledališčih in celo v biografih ni značilnejše stvari. ki je ne bi bil videl; trikrat tedensko po dve uri sedi v redakciji »Slavije« in prav toliko časa uraduje v »Slovanskem institutu«. Dokler je bil še aktivni profesor Karlove univerze je poleg tega tudi redno predaval. vodil seminar. izpraševal pri izpitih in se udeleževal sej profesorskega zbora. In ni minilo leto. da ne bi bil objavil nekoliko večjih znanstvenih razprav. ki zahtevajo temeljitega in dolgotrajnega študija. Dodajmo k temu še tisto drobno delo. ki ga vrši kot funkcionar najrazličnejših institucij in ki ga na zunaj ni opaziti. kot so na pr. razna posredovanja pri uradih in posameznikih. Poleg tega pa povdarjam. da je še vedno našel dovolj časa za svojo družino: s soprogo sta vzorno vzgojila štiri otroke. katerih imena se vse bolj pogosto omenjajo v slovenskem znanstvenem in kulturnem delu. Vsega tega ne navajam mogoče zaradi tega, da bi hvalil svojega nekdanjega profesorja, temveč zgolj zato, da povdarim, da je pripomogla Slovencu prof. Murku na tako odlična mesta in k takšnemu priznanju v tujini poleg izredne nadarjenosti, predvsem njegova delavnost.

Druga lastnost, ki je značilna za prof. Murka kot znanstvenika in človeka in ki jo hočem povdariti je, rekel bi, vsestranskost njegovega znanja in udejstvovanja. Kot slavist ni ostal na nekem omejenem področju znanstvenega raziskovanja, ampak je vedno stremel za tem, da čim globlje prodre v vsa vprašanja, tikajoča se kulturnega in političnega življenja Slovanov v preteklosti in sedanjosti. Znano je, da govori skoraj vse slovanske jezike. Kolikokrat sem že imel priliko slišati ga, kako je v krogu v Pragi živečih Slovanov živo debatiral ali razgovarjal z Rusom ruski, s Čehom češki. s Srbom srbski itd. To in izredno širok razgled po slovanskem svetu. je bilo vzrok, da je postal Murko kmalu po svojem prihodu v Prago nekaka osrednja osebnost. krog katere so se zbirali kulturni delavci vseh slovanskih narodov. Zaradi tega in zaradi izrednega smisla za organizacijo je postal ravnatelj slovanskega seminarja Karlove univerze, urednik »Slavije« in končno predsednik najvišje slovanske znanstvene institucije »Slovanskega ustava«. Njegova mnogoštevilna predavanja in spisi pričajo, kako pazljivo je zasledoval kulturni in politični razvoj Slovanov po vojni. Pojave, ki so bili često marsikomu nerazumljivi, je vedno z lahkoto tolmačil: povsod je iskal vzročno zvezo sedanjosti s preteklostjo. Stvarnost, kritičnost in stroga objektivnost veje skozi vse njegove spise in govore — v odnosu k ljudem pa pravičnost.

Ni treba posebej povdarjati, da je prof. Murko že od svojega prihoda v Prago osrednja gibalna sila društvenega in družabnega življenja jugoslovenske kolonije, posebej še praških Slovencev. S svojim ugledom in vplivom mu je dajal smer in veljavo. Njegovo delo na češkoslovaškem-jugoslovenskem zbližanju pa je poglavje zase. Na tem polju bo ostal za vedno svetli vzor bodočim generacijam. Slovenski visokošolci v Pragi imajo v njem svojega iskrenega prijatelja, svetovalca in dobrotnika.

Dr. Murko v Otavicah pri kiparju Meštroviću. Dr. Murko (v beli obleki) sedi poleg mojstra Meštrovića

Le pridite ob sredah v njegovo stanovanje na popoldanski čaj! Poleg odličnih osebnosti iz znanstvenih, kulturnih in političnih krogov čeških, slovanskih in tudi neslovanskih, najdete tam slovenske visokošolce v takem številu kot na kaki javni prireditvi. Konservatoristi pri klavirju, ostali pa sede krog mize in pojo slovenske pesmi. Prof. Murko jih pa z očetovsko zadovoljnim smehljajem posluša in vzpodbuja, medtem ko pazi materinsko oko njegove soproge, da ne bo ničesar primanjkovalo. Tu je slovensko ognjišče, na katerega ne bo nikdo pozabil, kdor se je ob njem nekoč grel.

Prof. Murko slavi te dni dvojni jubilej: 75-letnico rojstva in 50-letnico doktorata. Obiskal sem ga v njegovi delovni sobi in ga seveda tudi tokrat našel pri delu. Vesčil in vesel me je prijazno sprejel, toda že v naprej mi je odločno izjavil. da noče niti slišati o kakih jubilejnih člankih ali proslavah. Vendar sem ga preprosil, da mi je odgovoril na nekaj vprašanj in mi dovolil objaviti odlomke najinega razgovora.

Kadarkoli Vas obiščem, gospod profesor, Vas najdem sredi dela. Gotovo pripravljate kako novo delo?

Je že res, da veliko delam, le škoda, da sem za pravo znanstveno delo imel vedno premalo časa. Posebno v Pragi: Slovanski seminar, Slavija, Slovanski ustav, delovanje v Jugoslovenskem kolu in v Češkoslovaško-jugoslovenski ligi vse to mi je vzelo ogromno časa. ki bi ga bil tako rad posvetil znanosti. Na svojih potovanjih za narodno epiko od l. 1909. dalje. posebno v l. 1930/1932. sem zabiral mnogo zani-

Domače vesti

* **Učiteljske namestitve.** Z odlokom prosvetnega ministra so postavljeni za učitelje na narodnih šolah naslednji kandidatje: Karel Čuček v Strojno pri Dravogradu, Rudolf Jedretič v Šentursko goro pri Kranju, Anton Korban v Dragatuš pri Črnomlju, Borislav Kralj v Čentibo pri Lendavi, Jakob Štefančič v Moščance Bogdan Zolnir v Petrovo vas (okraj Črnomelj), Emil Ozmet v Kotlje, Ferdinand Wuser v Zabrdo (okraj Škofja Loka), Borislav Ferlinc v Markovce.

* **Skupščina Aerokluba.** Po sklepu centralne uprave Aerokluba se bo redna glavna skupščina za vso državo vršila konec marca, oblastne skupščine pa morajo biti končane do 20. t. m. Izšel je nov pravilnik mednarodne komisije za zračni promet. V tej mednarodni komisiji je doslej včlanjenih že 27 držav. Mednarodna komisija izdaja tudi predpise o graditvi in kvalifikaciji letal.

* **Najstarejši srbski učitelj** je menda pred 31 leti upokojeni učitelj meščanske šole Vasa Ljubičič, ki živi v Kragujevcu. Rodil se je leta 1853 v Kosjeriču, učiteljišče v Kragujevcu pa je dovršil leta 1875 in še istega leta nastopil učiteljsko službo. Kakih 20 let je služboval na raznih osnovnih šolah, nakar je bil imenovan za učitelja meščanskih šol. Ko so bile leta 1904 ukinjene meščanske šole, so Ljubičiča upokojili s 30 službenimi leti, tako da zdaj že nad 31 let uživa pokojnino. Ljubičič se je udeleževal vseh vojn proti Turkom in v vojaški službi je bil tudi med svetovno vojno. V visoki starosti se še agilno udejstvuje kot zastopnik neke zavarovalne družbe, ima malo pokojnino po starem zakonu.

* **Smrt zaslužnega podjetnika.** Po dolgi bolezni je umrl 8. t. m. upokojeni glavni ravnatelj in predsednik nadzornega odbora znane tvrdke Hinka Francka Sinovi, d. d. g. Josip Hrabovsky. Rajnki je s svojim požrtvovalnim delom in s svojimi velikimi strokovnimi sposobnostmi dvignil podjetje na visoko stopnjo in si pridobil zanj trajne zasluge.

* **Novi grobovi.** Na Bloški Polici so v soboto popoldne položili k večnemu počitku g. Ludvika Modica, uglednega posestnika in gostilničarja. Poznala ga je vsa Notranjska, imel pa je dobre znance in prijatelje tudi v Ljubljani, od koder so zlasti zadnja leta radi zahajali izletniki in smučarji pod njegov gostoljubni krov. — V nedeljo popoldne so pri Sv. Križu v Ljubljani pokopali g. Martina Novaka, upokojenega železniškega blokovnika, ki je dosegel lepo starost 86 let. V Višnji gori bodo danes ob 10. spremili na farno pokopališče g. Franca Škufca. — V Polhovem gradcu je umrl g. Franc Tomšič, poštni uradnik v pokoju in posestnik. Pogreb bo jutri ob 9. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Vprašanje odškodnine zaradi krivične sodbe.** »Jutro« je že poročalo o tragediji rojaka Franka Basaja, ki je bil v Clevelandu po nedolžnem obsojen na 25 let ječe in je bil več kot dve leti zaprt, dokler niso bile rešene vse formalnosti njegove osvoboditve, oziroma preklica krivične sodbe. Basajevi starši in dva brata so potrošili vse svoje premoženje v borbi za Frankovo osvoboditev. Frank je sicer dosegel zaposlitev, ker se je za njegovo usodo zanimalo vse mesto, na dnevnem redu pa je sedaj vprašanje odškodnine za starše in brata. Clevelandski dnevnik »Ameriška domovina« poziva oblastva, v prvi vrsti pa državna poslanca, rojaka Ogrina in Bojiča, da zastavita ves svoj vpliv za pravično rešitev te zadeve. Basajeva rodbina mora na vsak način dobiti vsaj toliko, kakor je izgubila v borbi za oprostitev svojega nedolžnega sina.

* **Posebni vlak na Dunaj** priredi »Putnik« za ceno 290 Din v III. razredu, za 390 Din v II. razredu tja in nazaj. Izlet se bo vršil o priliki »Dunajskega velesejma«. Odhod iz Ljubljane 7. marca, povratek v Ljubljano 12. marca. Prijave sprejemajo vse »Putnikove« biljetarnice do najpozneje 25. februarja. Nadalje pripravlja »Putnik« za velikonočne praznike izlet v Palestino in Egipt. Odhod 30. marca iz Ljubljane, povratek 22. aprila. — Putnikov specialni izlet na Grško se bo vršil od 8. do 15. aprila. Za vse te izlete dobite podrobnejše informacije v biljetarnici »Putnika«, Gajeva ulica (poleg nebotičnika).

V ELITNI KINO MATICO
PRIDE vesela opereta
Gospodična tajnica se poroči
Godba: Pavel Abraham.

* **Glavni dobitek švedske loterije** je zadel jagodinski posestnik Jovanče Micić. Dobitek mu daje pravico do brezplačnega potovanja okoli sveta, z vso prehrano, hotelskimi stroški itd. Jagodina je vsa vznemirjena in napeto pričakuje, ali se bo Jovanče odločil za potovanje ali ne. V Jagodini sta zato nastali dve stranki: za in proti. O poteku bomo poročali.

* **K članku »London v megli«,** ki je bil objavljen v nedeljski številki, smo prejeli: Big Bena ali Velikega Bena nima westminstrska opatija, temveč je v 96 m visokem stolpu angleškega parlamenta. Ta stolp stoji ob westminstrskem mostu, ki seveda ni daleč od istoimenske opatije, po kateri se most imenuje. V stolpu je zvon Big Ben, ki bije ure, obdan od štirih manjših zvonov, ki bijejo četrtinke ure.

* **Slovensko planinsko društvo** podružnica v Radovljici, priredi v soboto 22. tm. svoj tradicionalni planinski ples. Kdorkoli že pozna iznajdljivost Radoljčanov, s katero znajo izpremeniti Sokolski dom v planinski raj in otožnega človeka v razpojasenega veseljaka, ta bo v soboto zvečer v Radovljici z družbo svojih prijateljev. Začetek ob 20. uri.

* **Lastniki motornih vozil sreza Ljubljana** okolica se obveščajo, da se bo vršil letni pregled vseh motornih vozil prijavljenih v registracijo za tekoče leto od 8. do 12. in pol 15. do 17. 14. t. m. v Ljubljani, Breg štev. 20. — V pregled postavljena motorna vozila naj prihajajo iz smeri Novi trg—Št. Jakob ob levem bregu Ljubljanice na zgoraj označeno mesto.

* **O januarskih padavinah v Ljubljani** smo že poročali. Mnogo višje padavine so bile po Notranjskem in Gorenjskem, kjer je januarja padlo nad 300 do 500 mm dežja. Po Dolenjskem in Štajerskem ter v Prekmurju je bil januar manj deževen. Zanimivi so pojavi, da so kraji, oddaljeni le nekaj deset km od Ljubljane, bili januarja še deževnejši kot Ljubljana. Na Gorenjskem so imeli največ dežja Sorica 488.6, (rekord), Izvir Savice 465.6, Bohinjska Bistrica 438.3, Davča—Blegaš 400. Na Notranjskem: Žiri 363.6, Planina pri Rakeku 450.6 Gor. Logatec 389.5. Na Dolenjskem: Kočevska Reka 228 in Osilnica 331.1 mm. Na Štajerskem je imela najmanjše padavine Sv. Ana v Slov. goricah 56.8 Luče v Savinjski dolini 273.8 in Gornji grad 255.4. Januarski mesečni povprečnik je v Sloveniji 40 do 85 mm. Redki so kraji z višjim povprečnikom. Letošnji januar je torej v pogledu padavin dosegel svojevrsten rekord, ki ga meteorološka kronika ni kmalu zabeležila.

* **Pustne prireditve v Beli Crkvi.** Že kakih 25 let prireja Bela Crkva v Banatu velike pustne prireditve. Letos se bo teh prireditev udeležilo kakih 15.000 gostov iz vsega Banata in bo imelo mesto od tolike množice tudi gmotne koristi. Organizirane bodo najrazličnejše pustne norčije z velikimi sprevodi. »Putnik« je najel za goste še posebne vlake, kar je pač dokaz velikega pomena teh prireditev, ki bodo trajale od 25. do 28. t. m.

* **Znana letoviška restavracija »Vintgar« je pogorela do tal.** V sredo kmalu po polnoči je nastal požar v priljubljeni letoviški restavraciji »Vintgar« pri Bledu. Ogenj so takoj opazili bližnji stanovalci in takoj so bili alarmirani gasilci iz Gorij in Podhoma. Obenem so prebudili ostale sosede poleg tovarne in najemnico. V hipu je bilo poslopje v ognju. Radi vetra, ki je silno razpihal ogenj, so leteli ogorki na sosedna poslopja in je bila nevarnost, da se vnamejo še ta. Goreti je začel tudi za restavracijo stoječi gozd, katerega so pa domačini na poziv orožnikov kmalu pogasili. Ko so došli gasilci je bilo že prepozno in je bilo misliti le še na to, da se ogenj ne bi razširil. Vso pohvalo pa zaslužijo orožniki stanice Gorje s svojim komandirjem g. Holzbauerjem na čelu, ker so se zelo požrtvovalno izkazali pri gašenju, kakor tudi v pogledu discipline in hitre pomoči. Ogenj, ki je v zadnjih dveh letih že tretji pri istem posestvu je bil najbrž izvršen iz maščevanja, kar bo pokazala vestna preiskava, ki jo vodi orožništvo. Poslopje in inventar sta popolnoma uničena. Kakor lastnik zgradbe tv Golob iz Ljubljane tako najemnik Zupan trpita veliko škodo, ki je le deloma krita z zavarovalnino.

* Obledele obleke barva v različnik barvah in plisira tovarna JOS. REICH
* Eno srce - ena radenska!

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124
DANES OB 4., 7. in 9.30 uri
HANS ALBERS
V NAJSENZACIJONALNEJŠEM VELEFILMU SEZONE
TAJNI KURIR
Paramountov žurnal. Pogrebne svečanosti za pokojnim kraljem Jurijem V.
PREDSTAVE OB 7. IN 9.30 ODPADEJO RADI KONCERTA

Predavanje Narodne knjižnice in čitalnice v Zagrebu. Kraljice Marije ulica 3. V sredo 12. t. m. ob pol 21. bo predaval g. univ. prof. Ivo Horvat o prirodnih znamenitostih in lepotah hrvatskih planin (s projekcijami). Vstop prost.

Iz Ljubljane

u— **Igralski praznik v Šentjakobu.** Pri sobotni reprizi »Morale gospe Dulske« je simpatična, talentirana članica šentjakobskega gledališkega odra gdč Frida Grumova slavila svoj stoti nastop, kar pomeni za tako mlado igralko vsekakor spoštovanja vreden jubilej. Za temperamentno, ljubko kreacijo Hesje, neugnane hčerke gospe Dulske, je tudi tokrat žela pri občinstvu mnogo navdušen aplavza, po prvem dejanju pa ji je g. Pogorelec v imenu upravnega odbora iskreno čestital in pri tej priliki še posebej podčrtal njeno gorečo požrtvovalnost in nesebično ljubezen do odra. S prošnjo, naj še dolgo ostane zvesta domači gledališki družini, je mali jubilantki izročil lep šopek rož, nakar so gdč. Grumuvo domala zasuli s cvetjem tudi ostali igralci in igralke, ki cenijo v nji dobro, vzorno tovarišico.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v ŠIŠKI (Telefon 33-87)
IVAN MOŽUHIN v krasnem filmu
Dete karnevala
Bogata oprema. — Lepa glasba. Karneval v Nici.
V dopolnilo Foxov zvočni tednik!
PREDSTAVE v torek, sredo in četrtek ob 7. in 9. uri.
Pride:
PLAVOLASA CARMEN
z Martho Eggerth.

u— **Legija koroških borcev** sklicuje za soboto 15. t. m. ob 20. v spodnji dvorani hotela »Metropol« članski sestanek s predavanjem. Po predsednikovem otvoritvenem nagovoru bo tajnik poročal o dosedanjih uspehih legije za združitev vseh borcev in dobrovoljcev v enotno Zvezo jugoslovenskih legionarjev, ki naj bi ji sledila vseslovanska zveza. Nato bo eden najodličnejših poznavalcev Koroške in koroški soborec prof. dr. Ernest Turk predaval o Koroški. Glavni odbor vabi na ta sestanek vse članstvo, po možnosti pa naj bi se ga udeležili tudi zastopniki zunanjih poverjeništev. Prav tako so vabljeni tudi vsi še nečlanjeni koroški borci, ki bodo imeli priliko pristopiti v legijo, in vsi prijatelji Koroške.

u— **Razstava angleških fotografij v Jakopičevem paviljonu** je podaljšana. Zaradi velikega zanimanja in številnega obiska je skenilo Angleško društvo podaljšati razstavo slik iz dnevnika »The Times« do vključno četrtka 13. t. m. To podaljšanje je dokončno in nepreklicno. Ne zamudite ogleda zanimive razstave! Vstopnine ni.

u— **Neverjetno, a resnično.** V Splošni tekstilni d. d., Mestni trg 17, je beli teden celo leto, ker prodajamo blago iz lastne tovarne.

V ELITNI KINO MATICO
PRIDE vesela opereta
Gospodična tajnica se poroči
Godba: Pavel Abraham.

u— **Premiera nove ruske opere Katarina Izmajlova** (Lady Macbeth mcenskega okrožja) od mladega komponista Dimitrija Šostakoviča bo jutri. S to izvedbo se naša opera postavi v vrsto prvih zavodov Evrope, ki jim je uspelo postaviti to pomembno in v mnogih ozirih senzacionelno delo na oder kmalu po njega prehodu čez rusko mejo. Važnost tega dejstva je razvidna tudi iz tega, da so najavili poset te premiere tudi mnogi odlični predstavniki zagrebških kulturnih krogov. Predstavoo, ki je odlično pripravljena, vodijo gg. ravn. opere M. Polič, prof. O. Šest in arh. E. Franz.

u— **Ljudski simfonični koncert v filharmonični dvorani.** Ljubljanska Radio-oddajna postaja priredi v ponedeljek 17. t. m. ob 21. ljudski simfonični koncert pod vodstvom dirigenta Šijanca. Spored ljudskega koncerta je naslednji: Händl: Concerto grosso v g-molu, Bach: Klavirski koncert v d-molu. Klavir igra kons. R. Gallatia (prva izvedba v Ljubljani) Haydn: Simfonija v b-duru (Lovska simfonija). Mihevc: Predigra k operi »Vilino dete«. Koncert je stilen, izvajajo se skladbe iz predklasične in zgodnje klasične dobe. Prodaja vstopnic bo od četrtka dalje v knjigarni Glasbene Matice. Sedeži po 10 Din stojišča po 5 Din.

Predavanje. SPD: Drevi ob 20. bo predaval v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti pod okriljem SPD g. inž. Jovo Popović o planinah Bosne in Hercegovine. Vstopnice, sedeži po 6 Din in stojišča po 3 Din dobite v predprodaji v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4/I. Predavanje bo zelo zanimivo. Okrog 100 diapozitivov bo pokazalo najlepše gorske kraje in znamenitosti Bosne Planinci, pridite vsi.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice** ima prihodnjo vajo v četrtek 13. t. m. ob 20. uri. Pol ure pred to vajo naj se zglase v sobi štev. 6. nove pevke in pevci, ki imajo zmožnost in veselje do resnega petja. Vabljeni vsi dosedanji in bivši člani zbora.

u— **Dom visokošolk** priredi v četrtek 13. t. m. akademijo s plesom v Kazini. Sodelujejo med drugimi: ga. Osterčeva, Tratnikova APZ, Uroš Prevoršek. Vstop za akademike brez vabila.

u— **Poročila o potresu.** Meteorološki zavod je do včeraj prejel iz raznih krajev Slovenije kratka in tudi obširna poročila o zadnjem potresu. Vseh poročil je že 63. Ta poročila pošlje zavod seizmografičnemu zavodu v Beograd v nadaljni študij.

MED. UNIV.
Dr. ALBERT TRTNIK
SE JE PRESELIL
NA ALEKSANDROVO CESTO ŠTEV. 3.
ordinira od pol 10. — 12. in od 4. — 5.
Telefon 34—62

u— **Mraz v zemljiški knjigi.** Včeraj je bilo v pisarni zemljiške knjige sresk. ga sodišča prav mrzlo. Interesenti in odvetniki so pregledovali knjige, listine in mape kar v suknjah, najbolj so pa prezebali uradniki. Toplomer je še opoldne kazal komaj 8 stopinj C nad ničlo. Mraza je bila kriva napaka v centralni kurjavi.

u— **O najlepših rožicah,** ki jih gojimo v lončkih, bo v sredo ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi predaval ravnatelj mestnih nasadov g. Anton Lap, ki bo seveda tudi vse pokazal vsaj v barvastih slikah in opisal, kako jim strežemo in jih razmnožujemo. Kakor vsa predavanja podružnice SVD, bo tudi to za člane in nečlane brez vstopnine.

u— **Za sveže sadje lani 10 milijonov.** Po podatkih mestnega dohodarstvenega urada je bilo lani uvoženo 2.515.658 kg, svežega domačega sadja in gozdnih sadežev, predlanskim 3.052.528 kg. Da je uvoz padel, sta dva vzroka. Prvi da je lanska majniška pozeba mnogo škodovala zgodnjemu sadju, zlasti češnjam. Drugi, da se je izvoz kvalitetnega štajerskega sadja lani dvignil da so bile za izvoz jabolk ugodnejše prilike, kakor predlanskim, ker so bile odstranjene mnoge ovire. Če računamo povprečno ceno za domače sadje 3 Din kg, je Ljubljana za sadje lani izdala 10.062.634 Din. Uvoz inozemskega sadja pada od leta do leta. Ljubljana je lani uvozila iz inozemstva 91.340 kg južnega sadja, predlanskim 97.599 kg. Suhih gob je bilo lani uvoženo 46.762 kg.

Zvočni kino IDEAL
Danes ob 4., 7. in 9¼ uri
LIL DAGOVER
v velefilmu
Žena, ki ve kaj hoče
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10.— Din

u— **Tečaj bolgarskega jezika,** ki ga tudi letos prireja Jugoslovensko-bolgarska liga v Ljubljani, se prične danes v torek 11. t. m. ob 19. v meščanski šoli (bivša gimnazija) v Beethovnovi ulici štev. 7. Vršil se bo vsak torek in petek. O priliki otvoritve se bodo sprejemale še naknadne prijave.

u— **Drevi nadaljevalni plesni tečaj Jenkove šole v Kazini kakor tudi jutri v sredo izjemoma namesto ta četrtek.** Posebne ure vsak dan.

Iz Maribora

a— **Mornarji JS** so si na nedeljskem občnem zboru izbrali tale novi odbor: predsednik Drago Jug, podpredsednik Slavko Jereb, tajnik Rozman, blagajnik Andrej Cvetnič; odborniki: Milan Milinković, Franjo Jarc, Drago Šauper, Ivan Šrajber, Tomo Patinić, inž. Princl, Josip Tomažič, Franjo Pivec, Franjo Antončič, Franjo Hartman; nadzorni odbor: Milan Hibl in Vladimir Robič. Razsodišče sestavljajo: dr. Vrečko, Andrej Cvetnič, Julij Jereb in Janko Žgovec. V krajevni odbor JS sta delegirana Drago Jug in Princl.

a— **»Trafika« je uspela.** V soboto je bila v gledališču premiera veseloigre Busa Feketeja »Trafika Njene Ekscelence«. Gledališče je bilo dobro zasedeno in je predstava v splošnem uspela. Generalko, ki jo je lani podajala Dragutinovićeva, je uspešno prikazovala Zakrajškova.

a— **Šmarješki strelci** so imeli v nedeljo pri Sv. Marjeti ob Pesnici redni občni zbor, ki je pričal o živahnem delu tamošnje strelske družine. Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor: Rado Kramberger, predsednik; Fran Ilešič, podpredsednik; Mirko Vauda, tajnik; Maks Horvat, blagajnik; Anton Šuman, nastavnik; Ivan Kompršek, gospodar; odborniki: Ivan Novačan, Karol Lešnik, Jakob Fleisinger, Alojzij Čerpnjak, Ivan Vogrin, Alojzij Šantel, in Franc Novačan.

a— **Dobro pobreško sree.** Te dni je bil redni občni zbor pobreškega Rdečega križa in se je ob poročilih funkcionarjev razvidelo živahno delovanje na humanitarnem polju. V novem odboru so: Matija Volk, predsednik, Jožef Klemenčič, podpredsednik, Tilda Volkova tajnica, Franc Volavšek, blagajnik, Franjo Ribič, gospodar, Petrovič, Fatur, Jožica Prime, Karolina Štok, Katarina Hubman, Hila Kresnik, Rezika Habič, odborniki. V nadzornem odboru so: Marija Klemenčičeva, Renčelj, Letonija in Grmek.

a— **V Mariboru bivajoči mladeniči tujci,** rojeni l. 1909. do 1916., ki niso pristojni v Maribor, pa se želijo udeležiti nabora v Mariboru, se pozivajo, naj se zglasijo v mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11. do 25. t. m. S seboj je vzeti domovinski list ali potrdilo o začasni nesposobnosti in kolek (za 5 odnosno 20 Din) za prošnjo, da se od pristojnih vojnih okrožij pribavi dovoljenje. Naborni obvezniki, ki stanujejo v Mariboru in so pristojni v okoliške občine, naj teh prošenj ne vlagajo, ker se morajo udeležiti nabora s pristojnimi občinami, za katere posluje rekrutna komisija v Mariboru.

a— **Elitna prireditev** je bil trgovski ples v soboto zvečer v Unionu. Navzočni so bili številni odličniki, med njimi mestni poveljnik general g. Milenković, bivši župan g. dr. Lipold in župan g. dr. Juvan.

a— **Občinski delavci.** Mestna občina je sredi januarja odpustila 25 občinskih delavcev. Te dni pa so jih spet sprejeli nazaj. Prej so prejemali 3.50 Din od ure, zdaj pa 2.50 Din.

a— **Puška ni igrača.** 20letnemu posestnikovemu sinu Janku Damišu pri Sv. Barbari v Slov. goricah se je pri sproženju razletela zarjavela puška ter mu razmesarila levico. Ranjenec se zdravi v splošni bolnišnici.

Z. K. D.
PRIDE! PRIDE!
rusko sovjetski velefilm
VIHAR

mivega gradiva, iz katerega sem dozdaj utegnil le nekaj objaviti, na pr. v zadnjem času v Češkoslov.-jugoslov. reviji, v Slav. Rundschau, v Revue des études slaves in dr. Hočem pa to gradivo izrabiti in sedaj pripravljam večje delo o srbohrvatski narodni epiki, opremljeno z mnogimi slikami, ki ga bo izdal Slovanski institut. Vedno obžalujem, da nisem izdal ruske povesti o sedmih modrecih, ki sem jo po študijskih potovanjih po Rusiji pripravil v začetku 90-ih let za petrograjsko akademijo znanosti. Rad bi objavil tudi izvleček iz svoje germanistične disertacije o veliki skupini staro-visokonemških glosarjev. Veselilo bi me tudi, ko bi izšle knjižno moje razprave, članki in recenzije o srbohrvatski narodni epiki.

Te dni je izšla tudi v knjigi Vaša razprava »Les études slaves en Tchécoslovaquie«, ki je lani izhajala v »Le Monde slave«. Ali nameravate napisati tudi zgodovino slavističnih študij pri drugih slovanskih narodih, ali vsaj pri Jugoslovanih?

Za take razprave nimam več časa, niti volje. Zgodovinski pregled slavističnih študij na Češkoslovaškem sem napisal na željo uredništva revije »Les Monde slave« in češkoslovaškega ministerstva za zunanje zadeve. To delo mi je vzelo preveč časa in me odvedlo od bolj važnega dela o srbohrvatski nar. epiki.

Vaši izredno zanimivo pisani »Spomini na Ptuj« so vzbudili veliko pozornost. Ali boste ugodili splošni želji Vaših rojakov in jih nadaljevali?

Zelo rad bi jih nadaljeval, toda to je odvisno od tega, ako bom imel čas, da bi jih komu diktiral. To bi bili le osebni spomini na razne doživljaje, znance in mesta, v katerih sem študiral in deloval.

Ker smo že pri spominih, Vas prosim, da mi poveste nekaj iz tistega časa, ko ste promovirali.

Rad se spominjam, kako sem bil [illegible] po slavnostni promociji sub auspiciis imperatoris za doktorja filozofije [illegible] tudi v akad. društvu »Slovenija« ob veliki udeležbi dijaštva in dunajske slovenske kolonije in sicer za »doktorja krokarije«. Dobil sem na pergamentu napisano in naslikano diplomo, medtem ko je bila moja prava diploma le iz običajnega mehkega kartona. Istega leta sem bil predsednik »Slovenije«, ki je takrat priredila veliko Stritarjevo slavnost v svrho izdaje njegovih spisov. Dobro se še spominjam, da nam je pisal takrat prof. Mam, naj nikar pri slavnosti ne napademo Slov. Matice, česar seveda tudi nismo storili. Takrat se je shajala na Dunaju odlična družba poslancev vseh slovanskih narodnosti bivše Avstro-Ogrske in uradnikov centralnih in drugih uradov. Slovanska visokošolska društva so se takrat med seboj obiskovala in prirejala slavnosti. Navzlic napetim razmeram med Hrvati in Srbi smo se vendar Jugoslovani mnogo družili in neki srbski medicinec je sestavljal celo vlado bodoče Jugoslavije, v kateri naj bi imel minist. predsedništvo, minist. zunanje politike in trgovine Srb, min. vojne Črnogorec, Prosvete Slovenec, notranjih zadev (policijo) pa Hrvat.

Kaj sodite o sodobnem stanju slavističnih študij, posebno o stremljenjih na tem polju v Rusiji?

Slavistične študije so po prevratu močno napredovale v vseh slovanskih deželah, posebno pa v obnovljeni češkoslovaški državi, na Poljskem in v zedinjeni Jugoslaviji. V Rusiji, na Ukrajini in v Belorusiji, se sicer slavistične študije ne nadaljujejo v stari smeri, ampak v strogo marksistično-leninskem duhu, toda posebno v zadnjih letih se je tam mnogo storilo na proučevanju jezika, novejše literature in narodopisja. Zelo je napredovala slavistika tudi v Franciji, v Italiji, v Angliji in v Združenih državah Amerike. V Nemčiji, kjer se gojijo vse mogoče filologije, se še vedno ne posveča slovanski filologiji večja pažnja, kakor je bilo pričakovati. Značaj slavističnih študij pa se močno spreminja, ker se v proučevanju jezika in literature opušča pozitivizem in se iščejo različna nova pota. Med študijem jezika in literature se danes ne dela več taka razlika; naj samo omenim n. pr. jako napredni praški »Lingvistički kroužek«, ki pridno proučuje tudi poetiko, metriko, pesniški jezik in literaturo samo. V neslovanskih državah se danes kajpada slavistika ne omejuje samo na jezik in literaturo, ampak zasleduje vse strani kulturnega življenja, kar je priporočati tudi slovanskim narodom. V vzajemnem sodelovanju naj vsestranskoo spoznavajo svoje kulture.

Med Vami in Vašimi učenci ni bilo nikoli »prepada«. Vedno ste razumeli njih težnje, zato čutim potrebo, da Vas vprašam, kaj svetujete mladi generaciji slavistov za bodoče delo?

Nikoli nisem stremel za tem, da bi ustvarjal kake šole, temveč sem vedno prepuščal svojim učencem, naj razvijejo zmožnosti, po svoji uvidevnosti in svojih nagibih. Skušal pa sem jim biti vedno vodnik in kritik in to v zelo različnih strokah. Le tako sem mogel med vojno v Lipskem vzdržati slovanski seminar, česar ni mogel — vsaj en semester ne — niti slavni germanist Sievers. V Lipskem spada nar. gospodarstvo k filozofski fakulteti in tako ni bilo nič čudnega, da se je n. pr. v mojem seminarju pripravila disertacija o davkih v stari Rusiji pred Petrom Velikim. — Mladi generaciji bi svetoval, naj pazno zasleduje napredek znanosti v zapadnoevropskih in ameriških državah, prav posebej pa v slovanskih deželah. Saj smo Slovani v prvi vrsti poklicani, da svoje kulturno delo bliže spoznamo in da smo njegovi posredniki za ostali svet. Neverjetno je, kako malo danes po svet o slavističnih študijah v Jugoslaviji in v Bolgariji. Krive so temu seveda poleg pomanjkanja sredstev povojne razmere, ki so posebno Jugoslavijo odrezale od največjih slovanskih narodov—ruskega in ukrajinskega. Znanstvene revije, pa morajo posebno paziti na strokovno poročanje in znanstveno bibliografijo. Ta se v zadnjem času organizira v Pragi. Žalibog, da manjka v Jugoslaviji še danes celotna jugoslov. bibliografija, katero imajo že vse ostale kulturne države.

Kaj sodite kot eden glavnih zidarjev češkoslovaško-jugoslovenske vzajemnosti o sedanjem delovanju na tem polju in kakšne smernice za bodočnost priporočate?

Zbližanje med ČSR. in Jugoslavijo se mora vršiti na vseh poljih: kulturnem, gospodarskem in zlasti političnem. Treba je storiti vse, da ne bodo politični stiki obeh narodov, ki rode toliko sadov, samo delo diplomatov ampak potreba živega čuvstvovanja najširših množic. Napredek se kaže v vzajemnem prevajanju pesnikov, pripovednikov in dramatikov, toda tudi tega je še premalo in tako delo se bi moralo vršiti sistematično in organizirano. Posebno pa je treba paziti da bodo prevodi dobri in da ne bodo od ljudi, ki se pri prevajanju šele učijo jezika. Dober prevajalec mora natančno poznati ne samo jezik, ampak tudi razmere naroda, iz čigar književnosti prevaja. Kulturni in gospodarski delavci bi morali na licu mesta proučevati razmere obeh držav in narodov in imeti za to dovolj časa in sredstev. Samo turistični izleti za nekaj dni ali tednov ne zadostujejo. Posamezne akcije nastope umetnikov in celih društev itd. bi morali vedno voditi **kompetentni činitelji, ki so si svestni sve-**

a— V zadnjem trenutku se je rešila iz plamenov Godčeva rodbina na Dobravi pri Mariboru. Sredi spanja se je v noči na ponedeljek vnela lesena baraka, po špranjal natlačena s cunjami in papirjem, ter zgorela. Speči so se v zadnjem trenutku zbudili in je Marija Godčeva dobila nevarne opekline.

a— Obupanka. 29letna delavčeva žena F. L., stanujoča v Magdalenski ulici, je izpila večjo količino octove kisline v samomorilnem namenu. V bolnišnici so ji izprali želodec in ji rešili življenje.

a— Mrtvec na meji. Tukajšnja oblastva so prejela obvestilo o naslednjim dogodku na meji pri Kobilju: Graničar je opazil begunca, ko je hotel skrivaj preko meje Begunec ni obstal niti na poziv »stoj« niti na svarilna strela. Zaradi tega je graničar ustrelil proti njemu in ga zadel v prsa in trebuh. Komisija je dognala, da je mrtvec star okoli 50 let. Dokumentov niso našli nobenih. Na sebi je imel stare čevlje, zakrpano obleko in usnjate gamaše. V bližini trupla je bila vreča s 350 paketi madžarskega tobaka in škatlicami madžarskih cigaret.

a— 20.000 dinarjev škode trpi posestnica Jera Krajnčeva, ki ji je v noči na ponedeljek zgorelo gospodarsko poslopje na Ptujski cesti.

Iz Celja

e— **Umrl je v nedeljo** v Gubčevi ulici 1. v starosti 64 let znani celjski trgovec in bivši hišni posestnik g. Friderik Jakowitsch. Pokojnik je bil zaradi svoje korektnosti, ljubeznivosti in družabnosti splošno priljubljen. Dolgo vrsto let se je kot član in funkcionar z vnemo udejstvoval v gasilski četi. Pogreb bo danes ob 15.30 iz hiše žalosti na mestno pokopališče. Pokojniku blag spomin, svojcem naše sožalje!

e— **Sneg.** Včeraj je zapadlo v nižini 5 cm na hribih pa 10 do 20 cm suhega snega. Hišne posestnike opozarjamo, da morajo skrbeti za temeljito čiščenje in posipanje zasneženih hodnikov pred svojimi hišami.

e—**Ljubljanska drama** bo v mestnem gledališču uprizorila danes ob 20. Shawovo igro »Kako zabogatiš«. Predprodaja v Frajletovi trafiki.

e— **K notici o enotnem času odpiranja in zapiranja** trgovin dostavljamo, da je veljal za trgovine na levi in trgovine na desni strani Mariborske ceste sicer drugačen obratovalni čas, da so se pa vse ravnale po obratovalnem času, kakor je bil uveden v bivši okoliški občini. Zdaj je povsod uveden čas obratovanja, kakor je bil že prej v veljavi v bivši mestni občini.

e— **Svak ga je zabodel z nožem.** V petek zvečer se je 31 letni posestnikov sin Jakob Artiček iz Hrastja pri Žusmu, doma sprl s svakom. Med prepirom je svak pograbil nož in zabodel Artička globoko v levi bok. Nevarno poškodovanega Artička so prepeljali v bolnišnico — Tam se tudi zdravi 16 letni Ludvik Racman z Brega pri Zidanem mostu, ki je padel po stopnicah in si zlomil levo ključnico.

e— **Preiskava o umoru v Megojnicah** pri Grižah, katerega žrtev je postal v noči na 30 januarja 82 letni prevžitkar Avgust Golavšek, še ni mogla odkriti skrivnosti zločina Umor je zelo zagoneten vendar pa smo prepričani da bo imela preiskava uspeh in da zločinec ne bo ušel kazni

e —**Kino Union** Danes ob 16.30 in 20.30 velefilm »Mala mamica« in zvočni tednik

Iz Novega mesta

n— **Novomeški občinski proračun za leto 1936-37.** se je obravnaval na seji v petek. Dohodki so proračunani na 1,15 milijona, izdatki pa na 1.51 milijona Din Občinska doklada na vse državne neposredne davke znaša 65%. Dalje se bo med drugim pobirala uvoznina: od goveda nad eno leto starega, po 50 Din pod enim letom pa 30 Din, od svinje po 30 Din in od drobnice po 10 Din, a od 100 kg v mesto uvoženega mesa 200 Din. Za kritje primanjkljaja so bili stavljeni razni predlogi. Sprejet je bil predlog predsednika Pavčiča in g. dr. Matka, da se plačilo dolga 200.000 Din Pri mestni hranilnici odgodi in se plačajo le obresti Za ostali primanjkljaj bi se našlo kritje v raznih virih Postavka za napravo obcestnega hodnika proti postaji v znesku 100.000 Din se je zaradi finančnih težav črtala. Glede na to, je občinski odbor sklenil prositi bansko upravo za podporo

Motnje v črevesju,

omotice zaradi zagatenja se preprečijo z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice

Ogl. reg. S. br. 3483/35

je odgovornosti Obžalovati je, da Zveza lig v Jugoslaviji še ne deluje kakor bi bilo želeti v vseh pokrajinah posebno v Beogradu, kjer ni potrebnih moči ki bi dobro znale češki jezik in razmere, ali pa se do sedaj še niso našle.

Petnajst let je že preteklo, kar ste v Pragi..

Da In priznati moram, da sem s svojim udejstvovanjem v Pragi zelo zadovoljen. Bila mi je dana možnost delovati za ideale Kollarove slovanske vzajemnosti, a kateri sem predaval že v 8. gimn razredu v Mariboru Vedno sem z velikim zanimanjem zasledoval tudi razvoj Jugoslavije katera ima navzlic vsem težavam kot bogata, lepa in na važnem položaju ležeča država vse kakor krasno bodočnost Še prav posebej me veseli vsestranski kulturni napredek moje ožje slovenske domovine, kateri želim da bi se njene kulturne institucije še razmnožile in izpopolnile, posebno pa da bi dobila najvišjo od njih Akademijo znanosti. Kot profesor ki sem deloval na največjih univerzah vedno rad poudarjam, da visoko cenim tudi male univerze kjer lahko profesorji in učenci mnogo intenzivneje delajo kot na velikih če imajo le najpotrebnejša sredstva.

Z ženo Celjanko hčerko dr. Josipa Serneca, sva v Gradcu Lipskem in Pragi odgojila otroke kot Slovence in Jugoslovane ter jih poslala v njihovo pravo domovino, da se tamkaj uveljavijo... In tega sem, verjemite, prav posebno vesel.

Dr. Oton Berkopec.

Gospodarstvo

Angleži otvarjajo nov zlati rudnik v Bosni

Že dve leti preiskuje londonska družba Goldfield Limited opuščeni rudnik pirita v Bakovićah pri Fojnici. Angleški inženjerji so ves ta čas preiskovali teren in delali poiskusne rove, da bi se prepričali, ali je dovolj rude za dolgotrajno eksploatacijo, odnosno ali vsebuje tamošnja ruda dovoljne količine zlata, ki naj bi se pridobival iz piritove rude. Dobljeno rudo so poslali na preiskušnjo v Zagreb in London. Kakor se zdi so rezultati zelo povoljni, kajti te dni so že prispeli iz Anglije številni stroji za vrtanje in kopanje s potrebnimi napravami za pridobivanje zlata iz piritove rude Prispel je tudi material za postavitev velike seperacije in drobilnice. Vse kaže, da bodo Angleži pričeli v velikem obsegu pridobivati in predelovati tamošnjo rudo.

Lešišča zlata v okolici Fojnice so znana iz starega veka in se je v teh krajih pridobivala ruda dolgo vrsto stoletij. Že Rimljani so v teh krajih zbirali v naplavinah zlata zrnca, v srednjem veku pa so bila ta ležišča znana zlasti Dubrovničanom. Pred vojno je tu vrtala rove neka madžarska družba, ki pa jo je presenetila vojna. Imenovana angleška družba je pred dvema letoma pričela obnavljati stare rove in vrtati nove, da ugotovi kje leže zlate žile. Doslej so samo pri poiskusnem kopanju pridobili že 30.000 ton piritove rude, ki vsebuje zlato Našli so tudi več novih zlatih žil. Po mišljenju sedanjih lastnikov rudnika je rentabilno poslovanje zajamčeno za nekaj desetletij. Iz velikih priprav za eksploatacijo rudnika se da soditi, da so Angleži našli prav dobičkanosna ležišča rude

SLAVNI TENORIST bo pel V KINU UNION **Joseph Schmidt**

Gospodarske vesti

= **Reševanje kmečkih dolgov in vlagatelji.** Kakor poroča beograjski »Privredni Pregled« je tridnevni navali vlagateljev, ki je nastal zaradi neutemljenih govoric, češ da bo odpisano 50%, docela prenehal. Energični demantiji, ki so bili izdani od merodajnih strani, so takoj udušili zares nepotrebno vznemirjenje. Nova uredba, ki jo pripravlja kraljevska vlada, ne bo prinesla bistvenih sprememb sedanjega stanja in bo dala le manjše olajšave dolžnikom, ne da bi to šlo na škodo vlagateljev. Staroradikalni voditelji

= **Nepričakovan uspeh znižanja tramvajske tarife v Novem Sadu.** Novosadska električna centrala, ki je lastnica tamošnjega tramvaja je s 1. januarjem t. l. občutno znižala vozne cene na tramvaju, in sicer od 1.50 odnosno 2.50 na 1 Din. Že prvi mesec po tem znižanju se je frekvenca na tramvaju tako dvignila, da so dohodki navzlic tako občutljivi pocenitvi narasli za 25%. Dosedanji stari tramvajski vozovi so pri tem živahnem prometu postali pretesni in se je moralo vodstvo tramvaja odločiti, da stavi v promet tudi priklopne vozove. Morda bo tudi ljubljanska tramvajska družba spoznala, da je mogoče le s primerno nižjo tarifo tako povečati frekvenco ,da se končno dvignejo tudi dohodki.

= **Slavonska industrija trdega lesa** zaradi sankcij očitno ni v večji meri prizadeta. Iz Slavonskega Broda poročajo, da obratuje tamošnja tvornica furnirja vse zadnje mesece brez prestanka in celo v dveh do treh posadih. V kratkem bo podjetje pričelo znova obratovati v žagarskih obratih za trdi les. Prav tako bo prihodnji mesec pričela obratovati velika žaga družbe »Slavek«, ki bo zaposlila do 500 delavcev. Slavonska industrija hrastovega lesa ima svoj stalni kader odjemalcev povečini izven Italije in zato ne občuti zastoja zaradi izgube italijanskega tržišča.

= **Davčna prostost državnih blagajniških zapiskov.** Davčni oddelek finančnega ministrstva je na prošnjo združenja bančnih podjetij in zavarovalnic izdal davčnim oblastvom pojasnilo o pravilnem in enoličnem ravnanju pri obrestih blagajniških zapisov. Po čl. 6 uredbe o izdaji blagajniških zapisov v znesku 500 milijonov, **so ti zapisi prosti vseh sedanjih in bodočih državnih in samoupravnih dajatev, zaradi tega so obresti teh blagajniških zapisov oproščene rentnega davka** po točki 5. čl. 63 zakona o neposrednih davkih. Pri določanju davčne osnove družbenega davka pa tvorijo odbitno postavko v smislu točke 4 čl 83 zakona o neposrednih davkih

= **Jugoslavija spada med najmanj motorizirane evropske države.** »Avto-Vestnik« prinaša v svoji zadnji številki zanimive podatke o številu avtomobilov v malih evropskih državah, kakor tudi o številu prebivalcev, ki odpadejo povprečno na en avtomobil Tako pride v Češkoslovaški na en avtomobil 134 prebivalcev, v Estoniji 171, v Grčiji 413, v Madžarski 500, v Latviji 560, v Rumuniji 648, v Turčiji 750, v Litvi 1230 v **Jugoslaviji 1270** in v Poljski 1275. V Jugoslaviji smo imeli lani samo 10.945 avtomobilov, dočim jih je bilo v sosednji Rumuniji 28.000 v Madžarski 17.000 in v Grčiji 15.000

= **Rastoča svetovna produkcija ladjedelnic.** Po statistiki Lloydovega registra ladij v Londonu, se je svetovna produkcija ladij lani ponovno povečala na 1.302.000 bruto registrskih ton nasproti 967.000 tonam v prejšnjem letu in 489.000 v najslabšem letu 1933. V najvažnejših državah je bila produkcija naslednja (v oklepajih ustrezajoče številke za leti 1934 in 1933): Anglija 499.000 ton (460.000, 133.000) Nemčija 226.000 (74.000 42.000) Japonska 146.000 (152.000, 74.000), Danska 122.000 (62.000, 34.000), Švedska 106.000 (50.000, 61.000) Nizozemska 57.000 (47.000, 36.000), Francija 43.000 (16.000, 34.000), USA 33.000 (25.000, 11.000), Italija 23.000 (27.000, 17.000) Relativno se je v zadnjih dveh letih najbolj dvignila ladjedelniška produkcija v Nemčiji, ki se je več, kakor popetorila Tako je Nemčija zopet prišla na drugo mesto Znatno se je povečala tudi ladjedelniška produkcija Anglije, Danske in Japonske.

= **Nabavne knjižnice mesarjev za meso, oddano gostilničarjem in hotelirjem.** Dravska finančna direkcija v Ljubljani je z odlokom od 16. jan. izjavila, da bi se mesarji za meso, dobavljeno gostilničarjem in hotelirjem, ljudskim kuhinjam itd. lahko posluževali kreditnih knjižic, ker te osebe niso pravi **preprodajalci**, ki bi dobavljeno meso kot tako naprej prodajali, ampak prodajajo samo jedila, ki jih morajo iz nabavljenega mesa šele pripravljati. Poleg tega je upoštevati še dejstvo, da se plačuje itak računska taksa od gostov, ki konzumirajo ta jedila. Končno je upoštevati, kakor oddelek pravilno omenja, še to, da je od dobavljenega mesa nedoločena količina vedno namenjena tudi neposredni uporabi po gostilničarju, hotelirju itd. in njegovi družini ter služabništvu in da je ta neposredni konzum v izvensezonskem času celo večji kakor posredni. Ministrstvo financ. odeljenje poreza je z razpisom od 29. januarja t. l. (št. 4637/III vzelo razpis na znanje in izjavilo, da je docela pravilen in v skladu z zakonom Isti pravni položaj kakor za mesarje obstoja tudi za druge obrtnike, tako da se more smatrati, da velja gornje pojasnilo tudi za druge obrtniške stroke n. pr. za peke.

= **Vinski sejem in razstava.** Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi tudi letos, kakor že več let, občajni vinski sejem in razstavo v gostilni g. Zavratnika v Ljutomeru dne 3. marca 1936. Ta dan je v Ljutomeru tudi kmetijski in živinski sejem ter se nudi obiskovalcem tega sejma ugodna prilika, da posetijo tudi vinski sejem. Vabljeni pa so tudi vsi drugi prijatelji dobre vinske kapljice od blizu in daleč, da pridejo na poskušnjo prvovrstnih vin iz ljutomerskega gornjegrajskega in štrigovskega vinskega okoliša. Otvoritev bo ob 9. uri dopoldne, zaključek pa ob 20. uri zvečer. Ljutomerčan je znan daleč po svetu, zato so bili tudi dosedanji vinski sejmi v Ljutomeru vedno dobro obiskani. Vinogradniki in kupci, kakor vsi drugi interesenti bodo tudi letos imeli na ta dan ugodno priliko, da koristijo sebi in našemu vinogradništvu. Na izbiru bo bogata zaloga vzorcev najboljših vin lanskega letnika in starine. Gostilničarji se naj na tem vinskem sejmu sami prepričajo o izvrstni kakovosti in zelo ugodnih cenah pristnega vina iz ljutomerske okolice. Vabijo se vsi vinogradniki iz navedenih okolišev, da razstavijo svoje vino. Prijave se sprejemajo v pisarni mestne občine Ljutomer ali naravnost pri Vinarski podružnici do 27. februarja 1936., da se pravočasno lahko izda katalog. Vzorci vina od vsake sorte tri buteljke se naj pošljejo do 1. marca t. l. v omenjeno pisarno Kdor potrebuje steklenice jih dobi prav tam, polne steklenice se za prazne zamenjajo ali pretočijo. Vse razstavljeno vino se bo en dan prej po strokovnjakih ocenilo. Za najboljša vina so predvidene tudi letos priznanice in nagrade. Vložena je prošnja za polovično vožnjo po železnici. Rešitev se bo pravočasno objavila v časnikih.

= **Poštna hranilnica v januarju.** V teku meseca januarja so se hranilne vloge pri Poštni hranilnici povečale za 17.8 na 868.5 milijona Din in so pri tem stanju za 134.6 milijona Din večje nego lani V čekovnem prometu so se čekovne vloge kakor običajno v januarju skrčile, in sicer za 29.5 na 1153.9 milijona Din (lani so ob koncu januarja znašale 1106 milijonov) Čekovni promet pa se je dvignil na 5410 milijonov Din nasproti 5046 milijonov v lanskem januarju.

= **Dobave.** Strojni oddelek direkcije drž. železnic v Ljubljani sprejema do 19. t. m. ponudbe za dobavo raznega električnega materiala in do 21. t. m. glede dobave papirnatih trakov za brzinomere sistema »Haushälter«. Mestna občina v Čakovcu sprejema do 20 t m. ponudbe za nabavo in postavitev mostne tehtnice V intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo 17 t. m ofertna licitacija za dobavo mesa ljubljanski garniziji od 1 aprila do 30 septembra 1936. V pisarni štaba obmejne čete v Skoplju bo 22 t m ofertna licitacija za dobavo raznega telefonskega materiala. Pri direkciji državnih železnic v Ljubljani bo 3. marca ofertna licitacija za oddajo kolodvorske restavracije na postaji Celje v triletni zakup

SLAVNI TENORIST bo pel V KINU UNION **Joseph Schmidt**

Borze

10. februarja

Na ljubljanski borzi so oficielni tečaji deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. Newyork je nada je slab. V privatnem kliringu so se avstrijski šilingi nekoliko podražili in so se trgovali po 9.38. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9.35, v angleških funtih po 257, v grških bonih po 32.50 in v španskih pezetah po 6.50. Nemški kliriški čeki so se trgovali v Ljubljani po 14.30, v Beogradu po 14.4116 in v Zagrebu po 14.30, za konec po 14.15 in za 15. marc po 14.10.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila tendenca v Vojni škodi nespremenjena in tudi ni bilo prometa. Zaključki pa so bili zabeleženi v 7% investicijskem posojilu po 77 in pomeje po 78.50 (v Beogradu po 78.57) ter v 6% begluških obveznicah po 60

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2959.22—2973.82, Berlin 1752,77—1766.55, Bruselj 733.29—738.36, Curih 1424.22—1431.29, London 215.55—217.61, Newyork 4267.20—4303.51, Pariz 287.96—289.40, Praga 180.61—181.72.

Curih. Beograd 7, Pariz 20.2175, London 15.1650, Newyork 302.125, Bruselj 51.5375, Milan 24.30, Madrid 41.90, Amsterdam 207.7750, Berlin 123.25, Dunaj 57.15, Stockholm 78.20, Oslo 76.20, Kobenhavn 67.70, Praga 12.69, Varšava 57.7250, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 355—358, za februar — maj 358 bl., 4% agrarne 46—37, 6% begluške 60—60.75, 6% dalm. agrarne 61 bl., 7% invest. 77—79, 7% stabiliz. 76—78, 7% Blair 73.50 bl., 8% Blair 82.50 bl., 7% Drž. hip. banka 79.50 den.; delnice: PAB 241—247, Trboveliska 125—130, Šečerana Osijek 125—135.

Beograd. Vojna škoda 355.86—356.50 (356), za april 355—355.50 (355.50), 4% agrarne 45.50 bl. (45.50) 6% begluške 64.25—64.75, 7% invest. — (78.57), 7% stabiliz. — (79.50), 7% Blair 72 — 72.50 (72.50), 8% Blair 80.75—83 (83), 7% Drž. hip. banka 80.50—82. Narodna banka 6500 den., PAB 241—242 (241—242).

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 10. februarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 98, za julij 99, za sept. 98; **koruza:** za maj 60,50, za julij 60,50, za sept. 60.625.

+ **Winnipeg,** 10. februarja. Začetni tečaji: **pšenica:** za maj 84.875, za julij 85.75, za sept. 84.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (10. t. m.) Tendenca nespremenjena. *Pšenica:* baška 172 — 173; okol. Sombor 170 — 171; ladja Tisa ali Begej 176 — 178; slavonska 172 — Tisa ali Begej 176 — 177; slavonska 172 — 174. **Oves:** baški, sremski, slavonski 145 — 147.50. **Ječmen:** baški, srem., 64 kg 132.50 — 137.50. *Koruza:* baška, sremska, banatska 113 — 115 **Moka:** baška in banatska »0g« in »099« 252.50 — 272.50 »2« 232.50 — 252.50; »5« 212.50 — 232.50; »6« 192.50 — 212.50; »7« 162.50 — 172.50; »8« 110 — 115. **Otrobi:** baški in sremski 100 — 102. **Fižol:** baški, sremski bel 210 — 215.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (10. t. m.) Tendenca prijazna. **Pšenica:** za marc 17.45 1746 za maj 17.83—1784; **koruza:** za maj 15.18—15.20.

Sokol

Brat Avgustin Očenašek, poznani sokolski strokovnjak za telesno vzgojo in predsednik državnega odbora za telesno vzgojo v Češkoslovaški, je slavil te dni svojo 65 letnico. Po rodu iz Križa na Plzenjskem, se je že v zgodnji mladosti posvetil v celoti Sokolstvu ter je tudi vztrajal dosedaj med prvimi tehničnimi delavci Kot načelnik raznih društev, žup in član načelništva ČOS si je pridobil izredno veliko zaslug za razvoj sokolske stvari. Od nekaj mu je posebno pri srcu vzgoja moškega naraščaja. Dolga leta je bil predsednik naraščajskega odseka pri načelništvu ČOS ter je naraščaj večkrat vežbal njegove vaje na vsesokolskih zletih. Svojo 65 letnico je doživel v izredni duševni in telesni čilosti, delaven še vedno v telovadnici v strokovni literaturi in vesten pri sodelovanju v sokolski rubriki »Narodnih Listov« v Pragi. Tudi jugoslovensko Sokolstvo mu iskreno čestita k lepemu jubileju.

**Sokolska društvo Jesenice je te dni priredilo pozdravni večer dolgoletnemu članu bratu dr. Kogoju ob 70 letnici. Sokolska dvorana je bila poln prijateljev, kolegov, predstavnikov oblastev, občine, gasilskih čet in jeseniškega gospodarskega nacionalnega in kulturnega življenja, zlasti pa sokolskega članstva Ko se je dr. Kogoj v spremstvu brata dr. Rekarja pojavil v dvorani, je sokolski orkester zaigral sokolsko koračnico, navzoči pa so mu priredili take ovacije, kakršnih je bil tu še malokdo deležen. Besedo je povzel starešina br. dr. Obersnel, ki je pozdravil predstavnike društev z Jesenic, Bleda, Koroške Bele, Javornika in Radoljice, zastopnike oblastev, sokolske župov, KID, krajevne bratovske skladnice in jubilanta, kateremu so vsi prirejali bučne ovacije. Brat dr. Rekar je omenjal jubilantove zasluge za občino, ter ga orisal kot človeka in oblikovalca jeseniškega nacionalnega življenja, njegov neizrčpni optimizem in prevdarnost, ki vedno druži, gradi in ustvarja. Starešina sok. župe Kranj br. Špicar pa je v zanosnem govoru orisal dr. Kogoja kot večnega mladeniča, ki bo lahko vzor mnogim 20 letnim starčkom, kako naj delalo, se gibljejo in vztrajajo Naraščajnica Marica Sušnikova je slavljencu v imenu sokolskega članstva, naraščaja in dece ob kratkem nagovoru poklonila krasen šopek rdečih nageljnov. Sokolski pevski zbor je ubrano zapel »Zatoni nam, zadonie«, sestra Sredenškova in Dimitrij Senen pa sta ob spremljevanju klavirja lepo odpela »Pozdrav« in žela zasluženе ovacije. Jubilant je omenjal važnejše dogodke iz dijaškega življenja nacionalne borbe pred vojno, podal kratko zgodovino gospodarskega in kulturnega razvoja Jesenic in se zahvalil vsem za pozornost. Bil je zelo lep večer, h kateremu sta mnogo doprinesla sokolski orkester in džes.

Vaditeljski zbor Sokola I, Ljubljana poziva člane z izpolnjenimi 35 leti, da se do konca t. m. prijavijo k telovadbi starejšega oddelka. V društvu se bodo pričele podrobne priprave za letošnje prireditve, zato po 29. t. m. takih prijav ne bomo mogli več sprejemati. Telovadba starejše vrste je v torkih in petkih od 20. do 21.30, in sicer skupno z mlajšim članstvom, toda v posebni vrsti. Vaditeljski zbor pričakuje, da se bodo temu pozivu odzvali vsi bratje, katerim je do napredka našega društva in katerim je telesna vzgoja potreba.

Sokolski dom kralja Petra I. Osvoboditelja v Lendavi. V času, ko razna društva prirejajo plese in veselice, mnogi povpraševajo, zakaj Sokol miruje. Res, Sokol v Lendavi je odpovedal vse prireditve, a z vsemi razpoložljivimi močmi je na delu, da postavi Sokolski dom. Večina del je že oddana in gradbeni material je naročen. Čakamo samo, da nastopijo pomladni dnevi, ugodni za gradnjo doma, ki bo nosil ime kralja Petra I. Osvoboditelja. Vsi lendavski nacionalni ljudje so veseli, da bo Sokol naposled imel svoj dom. Sezidan bo dom s prispevki maloštevilnega članstva, ki je tudi v današnjih prilikah ostalo zvesto sokolski ideji. Lendavski Sokol ne bo prirejal obširnih akcij s pobiranjem prispevkov, spomnil pa se bo vseh, ki so zabeleženi v lendavski sokolski kroniki, a žive danes izven Lendave. Odbor jih prosi, da pomagajo dovršiti delo, ki so ga sami pred nami začeli tu ob meji.

Sokol pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah je imel nedavno letni občni zbor. Društvo si je na novo opremilo oder za gledališke predstave ter si nabavilo omaro, v kateri shranjuje ves važnejši inventar. Tudi sokolska knjižnica se je ustanovila. Posamezni odseki so na novo oživeli in pridno delujejo. Dolga ima društvo še 820 Din, vse ostalo se je odbilo z gledališkimi prireditvami. Pri volitvah se je odbor letos nekoliko izpremenil. Starosta je br. Tušak, ki načeluje že vsa leta in društvo tudi gmotno podpira, podstarosta br. Kekec Franc, posestnik; načelnik br. Tušak Vlado; podnačelnik Borko Anton; načelnica s. Marjeta Robnikvoa, učiteljica; podnačelnica s. Rijavčeva Cirila; prosvetar br. Božidar Horvat; tajnica s. Horvatova; gospodar in knjižničar br. Oton Sawicki. Drugi odborniki so kakor lani. Župni delegat br. Vajt je nato izpodbujal k vztrajnemu delu v bodočem letu.

Otvoritev olimpiade v Ga-PA danes v kinu Union

Po strašni nesreči ob Mrežnici

Duga Resa, 10. februarja.

Pri gradbi betonskega mostu preko Mrežnice pri Keić-selu je lani 4. decembra sedem delavcev našlo svoj grob v 11 m globoki jami, kjer je plaz zakopal tudi precej gradbenega orodja. Dolge tedne je bilo iskanje žrtev onemogočeno zaradi visoke vode in zaradi novih plazov. Šele 28. januarja je prišlo na površje truplo prve žrtve.. Valovi Mrežnice so plasti zemlje nad skupnim grobom nesrečnih žrtev zrahljale in na površje je prišlo truplo delavca Petra Radočaja. Zdaj je prišlo na površje tudi truplo delavca Petra Broziniča, ki je bil star 33 let, doma iz vojniškega sreza in oče sedmih malih otrok. Radočaj in Brozinič sta bila zaposlena pri motorju nad jamo in sta se zadušila nekje v sredini jame. Tudi Broziniča so pokopali na pokopališču v Generalskem Stolu.

V jami je še pet mrtvih delavcev. To so: Ivan Kozamernik, tesarski mojster iz Metlike, Filip Katič iz Generalskega Stola, Mate Halar in Male Mateša iz Mateškega sela in tesarski mojster Ivan Veronovski, ruski begunec. Na odkopavanje jame in plazu ni mogoče misliti in bodo vse te žrtve polagoma prihajale na površje, kakor bodo pač valovi Mrežnice razgibali plasti zemlje in kamenja.

KINO SLOGA

TELEFON: 27-30

DANES POSLEDNJIČ

ob 16., 19.15 in 21.15 uri

filmska komedija

Ljubezen na dvoru

Hansi Niese, Greti Theimer, Leo Slezak, Georg Aleksander in drugi

Kot dopolnilo: Za lovce: Jelen, kralj gozda in nov Ufin zvočni tednik s poročili iz Ga-Pa

Iz življenja na deželi

SV. BOLFENK NA KOGU. Bralno društvo »Lipa« je imelo te dni zabavni večer. Zbrane goste je v imenu društva pozdravil predsednik šolski upravitelj g. Flajs, a društveno delo je orisal nastavnik meščanske šole iz Maribora in bivši tukajšnji šolski upravitelj g. Albert Žerjav Lepo so zapeli naši pevci pod spretnim vodstvom požrtvovalnega pevovodje učitelja g. Staniča. Le žal, da nas g. Stanič v kratkem zapusti in odide na novo službeno mesto k Sv. Marjeti niže Ptuja. Vestnemu vzgojitelju mladine želimo v novem kraju vso srečo!

Pozor!

Aspirin pomaga pri bolečinah, prehladu in reumi. 20 Aspirin tablet stane 20 dinarjev, torej: 1 Aspirin tableta samo 1 dinar

Varujte se ponaredb in pazite na BAYER-ovo znamko

ASPIRIN BAYER

Oglas je registr. pod S. br. 1502 od 21. XII 1935

Olimpiada v beli opojnosti Ga-Pa

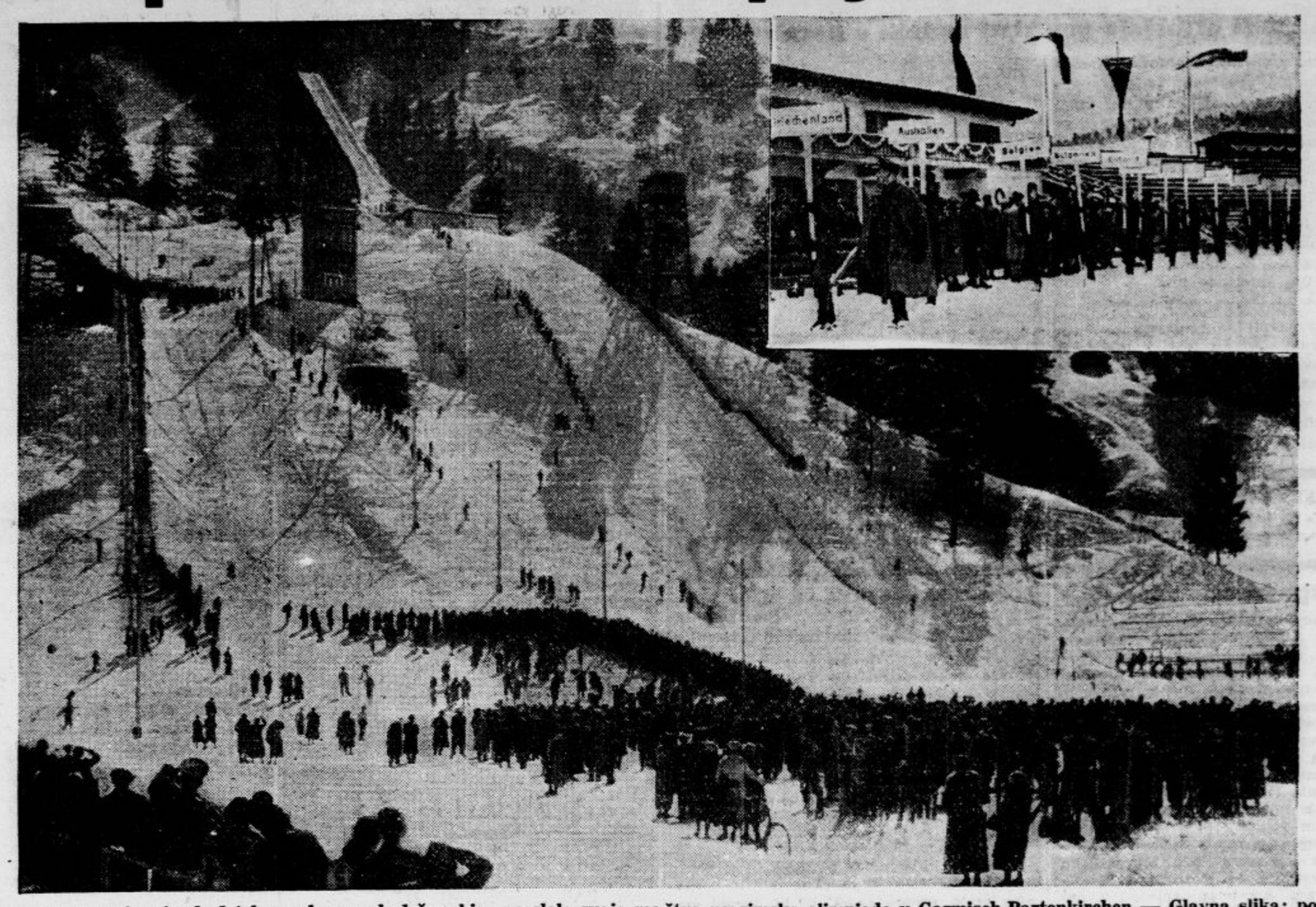

V levem kotu zgoraj: mimohod tekmovalcev vseh držav, ki so poslale svoja moštva na zimsko olimpiado v Garmisch-Partenkirchen — Glavna slika: pogled na veličastno skakalnico v Ga-Pa, kjer bodo morali tekmovalci izvojevati prvenstvo v belem sportu

„Moderni časi"

Po petih letih nov nemi film Chaplina

Pet let že ni izdelal Charlie Chaplin nobenega novega filma, in v Ameriki, kjer se tudi največji dogodki in najbolj popularne osebe pozabijo že najkasneje v enem letu, pomeni to dosti. Toda ko so te dni uprizorili v kino Rivoliju na Times Squareu njegov novi film »Moderni časi«, se je zbrala pred kinematografom tako velika množica, da je morala stoglava policijska četa vzrževati red in je bila končno prisiljena, da množico tudi razžene.

Čeprav je znašala vstopnina okrog 200 Din v naši valuti, je bila ognromna dvorana popolnoma razprodana. Zavoljo gneče se je morala predstava začeti s skoraj enourno zamudo, kajti šele tedaj je večina ljudi, ki so plačali svoj prostor, utegnila preriti se v dvorano. Ljudje pa so prispeli iz vseh delov Zedinjenih držav, celo iz Mehike, Kanade in Angleške. Chaplinova popularnost ni tedaj v teh petih letih njegovega molka utrpela nobene škode.

Kakor vsi Chaplinovi filmi, so tudi »Moderni časi« nemi film, vsaj pretežno. Le tu in tam ima glasbene vložke in kot posebno presenečenje je Chaplin tokrat ponudil svojim gledalcem to, da ga morejo videti kot pojočega in plesočega Chaplina. Kakor v vseh prejšnjih filmih, je Charlie tudi tukaj večni potepuh s smejočim se srcem, ki ga ljudje mučijo. Vidimo ga v moderni tovarni ob tekočem traku, ki ga spravi v blaznost. Njegovo ozdravljenje se vrši v prizorih, ki so istočasno komični in tragični. Edina svetla točka v življenju ubogega brezposelnega mu postane mlada prijateljica (Paulette Goddardova), s katero si najdeta borno bivališče na periferiji velikega mesta. Tu si ustvarita svojo srečo, toda nazadnje ne moreta ostati niti tu, cesta jima postane zadnje zatočišče, po njej se odpravita z roko v roki v daljavo, svojim upom naproti.

Film je globok in razodeva mnoge bridke resnice na način, ki ga zmore pač samo Chaplin. Prvič pa se je zgodilo, da ga publika ni sprejela s soglasnim navdušenjem. Še nikoli niso kritike Chaplina napadale tako, kakor po tem filmu. Očitajo mu preveč otipljivo, popolnoma komunistično tendenco ter hudo kritiko ameriških policijskih in industrijskih vodij.

Pravila za nevrastenike

Utrjuj se in se ogibaj rafinirane hrane!

Dr. Heisig daje vsem, ki trpijo za živčnimi boleznimi, sledeče nasvete.

1. Utrjuj se! Če je utrjevanje še zdravemu človeku v normalnih okoliščinah zelo koristno, tem bolj je za bolne ljudi, posebno pri živčni slabosti. Naši predniki so svoje otroke enostavno »pomakali« v mrzlo vodo rek. Ob koncu 18. stoletja se je razširila podobna metoda. V zimskem času so delali luknje v ledu na rekah in so otroke skopali v ledeno mrzli vodi. To je zelo drastična metoda in marsikdo bi je ne prenesel; napravimo pa lahko drugače. Najpreprosteje je, da pričnemo z utrjevanjem v toplem letnem času s kratkim umivanjem v mrzli vodi. To je telesu najprijetneje in vodi hitreje do smotra, nego če začnemo s kopelmi 30 ali več stopinj in potem znižamo vsak dan temperaturo za kakšno stopinjo.

2. Bodi zmeren v uživanju! Dobra krepka hrana brez prevejanosti, brez ostrine, prava domača hrana, ki daje prednost zelenjavi — to je najboljše. Soli, popra, jesiha, paprike itd. sploh ne nosi na mizo in tudi v huhinji jih čim manj uporabljaj. Kave, čaja in alkohola se je treba izogibati, voda in mleko nadomestita lahko vsako drugo pijačo. Tu pa tam ti kozarček piva ali lahkega vina seveda ne bo škodil, hujših alkoholov pa se brani kakor svojega najhujšega sovražnika.

Živa podmornica

Dr. Leakey, ki se je udeležil neke arheološke ekspedicije v Vzhodno Afriko, poroča, da je pri slovitem Oldowayu, kjer so odkrili ostanke najstarejšega afriškega človeka (iz stare kamene dobe), našel tudi ostanke neke vrste povodnega konja, ki ne more biti dolgo, kar je izumrla. Ti povodni konji so imeli daleč ven moleče, periskopom podobne oči. Bili so sposobni, da so se v vodo celi potopili, pa so le videli, kaj se dogaja na vodni površini. Brzkone so imeli tudi nosnice, ki so molele iz vode, kadar so plavali z vsem te'esom pod njo. Bili so torej prave žive podmornice. Istočasno z ostanki tega povodnega konja je dr. Leakey odkril tudi ostanke žirafe, ki je imela rogovje, podobno jelenjemu.

7000 let stara kultura v puščavi

Angleška ekspedicija pod vodstvom znanega raziskovalca Shawa Kennedyja je odkrila v Libijski puščavi ostanke kulture, ki je cvetela pred kakšnimi 7000 leti. V več jamah je odprava odkrila 25 risb na stenah, ki predstavljajo prizore iz lovskega, poljedelskega in živinorejskega življenja. Risbe so izvršene z belo in rdečo barvo.

Posebno zanimivo odkritje je bilo jamsko pokopališče s kakimi 300 grobovi. V teh grobovih so našli Angleži krasne nakite iz zlata, srebra in draguljev, pasove z okrasi iz turkizov in školjk, dalje lončeno posodje z ornamentiko, ki se ponavlja v tisočletja mlajši feničanski kulturi.

Pregovori o zakonu

Poroka hitra, pokora dolga, (Nemški).

Poroči se hitro in obžaluj počasi. (Angleški.)

Čim se nekdo poroči, stopi v deželo skrbi. (Toskanski.)

Kdor živi brez žene, je brez dobrega, brez pomoči, brez veselja. (Hebrejski.)

Mnogo skrbi ima oženjen mož, še več skrbi neoženjen. (Finski).

Poroka mora biti pokop sebičnosti, če hočeta biti dva človeka srečna. (Nemški.)

Če nosi žena hlače in nad njimi kriko, potem je to najbolje za oba. (Nemški.)

Kdor misli, da si bo z zakonom ustvaril srečo, je bedak. (Milanski).

Bolje dva nego eden. (Estonski.)

Poroka je pot do nebes ali do pekla, ki vodi skozi vice. (Nemški.)

Bolje mlad oženjen mož, nego star grešnik samec. (Švicarski).

Dobro se je poročiti kmalu, pozno ali nikoli. (Angleški.)

Mož brez žene je tovorna žival brez bremena. (Benečanski.)

Zakonski mož — ptič v kletki. (Bergamaški.)

Denar preštej dobro, ženo pretepi dobro. (Madžarski.)

Oglej si mater in poroči se s hčerjo. (Madžarski.)

Najpogumnejša žival

Angleški potovalec in lovec dr. G. Brown pravi, da je bila najpogumnejša žival, kar jih je srečal v Afriki, nosorog. Ta žival takoj napade svojega sovražnika, tudi če je ta močnejši. Zgodi se tudi, da napade tovorni avto ali lokomotivo.

Lev, ki ga tako proslavljajo, pa spada med najbolj figarske živali. Pred močnejšim nasprotnikom jo takoj odkuri. Njegov pogum je podoben podganjemu. Celo šakal, ki je znan strahopetec, se loti včasih večjih živali, nego je on sam, lev pa napade drugo žival le tedaj, če ve, da je njegov nasprotnik slabotnejši.

ANEKDOTA

Menzel je portretiral nekega veleindustrialca. V neki družbi je mož pokazal sliko. Mlad slikar jo je kritično gledal, ni vedel, da je Menzlova, pa je dejal: »Slika je sicer podobna, a precej površna. Poglejte samo, kakšni so gumbi! Kar tja vrženi, komaj naznačeni...«

Tedaj se je oglasil iz ozadja Menzlov srditi glas: »Jaz slikam glave, mladi mož, ne gumbov!«

VSAK DAN ENA

»Sigurno je pa sigurno!«
»Nu, na ta način mora vsekako priti na cilj.« (»Everybodys weekly«)

Pred sodbo zaradi marsejskega zločina

Francosko sodišče v Aixu en Provence je zaključilo zaslišavanje zarotnikov in prič zaradi atentata v Marseilleu. Že danes bo mogoče izrečena sodba, katero pričakujejo vsi z največjim zanimanjem. Na sliki levo zgoraj: general Georges prisega pred zaslišavanjem. (Kakor znano, je temu generalu rešilo življenje srbsko odlikovanje, ki ga je imel pripetega na prsih, sicer bi ga bila atentatorjeva krogla pogodila do smrti.) — Na desni: predsednik procesa Loison s prisedniki — Spodaj od leve proti desni: šef beograjske policije Simonović, ki je spremljal blagopokojnega kralja v Francijo ter je pomagal razkrinkati storilce in njihove pomočnike — Zagovorniki obtožencev: Saint Auban, Noel, Bonelli in Cabassol — Glavni braniteljs: De Saint Auban v govorniški pozi — Naprej proti desni obtoženci: Kralj, Rajić in Pospišil

PETI DAN V GA-PA

V stafeti je zmagala Finska, ki je dobila zlato kolajno — Srebrno so si priborili Norvežani, bronasto pa Švedi — Jugoslavija je na 10. mestu — Še nekaj podatkov o alpski kombi naciji

(Od našega posebnega poročevalca)

Ga - Pa, 9. februarja

Zadnja prireditev v alpskih kombinacijah je bil včerajšnji slalom za moške, za katerega je vladalo zlasti med domačim prebivalstvom ogromno zanimanje. Ker je danes nedelja, se je v olimpijsko mesto pripeljalo že včeraj in še danes na tisoče in tisoče izletnikov iz vse Nemčije in tudi inozemstva, ki so hoteli vsaj en dan prebiti pod tem modrim zimskim nebom in sredi tega nepopisnega vrveža mladine vsega sveta. Druge tisoče gledalcev so od blizu in daleč pripeljali nešteti avtobusi, ki parkirajo ves dan pred smuškim stadionom, tako da se njegova okolica zdi kot ogromen kolodvor. Od vseh strani in od ure do ure brez konca in kraja valovijo množice iz mesta in nazaj, slika pod Gudibergom je zmerom enaka... Kamor se ozre oko, morje ljudi in zastav in kače avtomobilov, pod nebom pa se sprehaja s svojim jadralnim letalom znani prvak v tej zračni panogi polkovnik Udet. Njemu je »zračni« nad Monakovem dovolil izjemo, da sme v teh dnevih letati nad olimpijsko prestolnico. Prav je tako, saj nas je bilo med tisoči tamkaj mnogo ki smo prvič videli, kako ljudje križarijo po zraku in se postavljajo na glavo — brez stroja in vijakov.

Slalomska proga

Dan je bil danes od prvih sončnih žarkov, ki so dali živemu srebru pod ničlo nekoliko življenja, nebeško lep. Okoli 11., ko je bil določen start za slalom, je tudi posamezne skupine gledalcev obsevalo solnce, velik del pa je ostal v senci prav do konca: razgled je bil tako lažji, toda tri ure in pol stanja na mestu in mrazu ne vliva razpoloženja za šale, čeprav gre za barve vsakogar. Tudi na progo je sonce prišlo le v nekaterih delih, sicer pa je ostala strmina glede kakovosti snega nespremenjena. Proga je bila trasirana po včerajšnji damski, seveda pa primerno zasoljena. Traserji so namestili 33 vratic, med katerimi so najvišje tik pred ciljem povzročale skoraj vsem vozačem izven razreda precej žrtev. Višinske razlike je bilo 200 m, dolžine pa je imela proga dobrih 600 m; torej kratka in ne previsoka, zato pa z »idealno« figuro za olimpijsko konkurenco. Merjenje časov in objavljanje rezultatov je bilo urejeno odlično.

Kako so startali

70 tekmovalcev v I. teku je prihajalo v cilj v dobrih dvominutnih presledkih. Tekmovalci so startali po vrstnem redu plasmana v slalomu, torej Birger kot prvi, Praček kot 16., Čop kot 30., itd. V I. teku ni šel na progo Sigmund Ruud, ki si je pri včerajšnjem treningu lažje poškodoval nogo, pa se mu zdaj spet popravlja, dalje Madžar Balatoni in dva Turka, ki sta imela zadnji mesti.

Birger Ruud gre kot prvi na idealni progi in kot favorit toda zastavice so bile postavljene tik pred tekmo in treba je vendar previdnosti. V ostrem tempu se suče nizdol, toda od daleč se vidi, da noče vreči vseh moči v ta poskus. Čas 85.9. Potem pride njegov najnevarnejši tekmec Pfnür, ki riskira mnogo več; v svojem tempu se bliža cilju, brez težav zavija okoli ovir in že je pri zadnjih zastavicah, ki jim tudi uide brez nesreče. Čas ima 72.8, torej že ogromen naskok pred prvim. Drugi nemški favorit je Lantschner, ki gre kar po vzgledu Pfnüra; tudi njegov čas 76.9 je precej boljši od Birgerjevega. Potem gre žilavi Francoz Allais; dobro mu gre skoraj do konca, tik pred ciljem se mu za hip zatakne, toda je že pod trakom (80.4). Drugi Norvežan Konningen ima že 89.3, potem je spet Nemec Wörndle, ki pa ne more dovolj navdušiti občinstva (82.9). Salve odobravanja je spet deležen Cranz, ki je v krasnem stilu dosegel 80.9. Zdaj je na vrsti drugi Roman, Italijan Sertorelli, ki se mu posreči izbiti čas pod 80 in s tem zaključiti vrsto najsrečnejših. Lepe številke razglasijo še o Američanu Durranceju, Italijanu Guarnieriju, Francozu Lafforgeu in Angležu Lunnu, potem pa se premakne meja proti 90 sekundam. Tukaj je Praček s 94.4, ki mu njegov sovrstnik iz smuka Čeh Hromadka z usodnim časom 147.9 ne more več do živega. Za njim je še 5 boljših, nato pa se polagoma pomikajo znamke proti 100 sekundam. Čop prekine ta zalet z 98.5, kmalu za njim pa pridejo zastopniki držav, ki so v alpski kombinaciji startali bolj zaradi števila in izkustev, kakor pa za rezultate. To so Belgijci, Grki, Rumuni, Japonci, Bolgari, zastopniki Lichtensteina, Latvijci in nazadnje za ime in slab zaključek še dva Turka.

Drugi slalomski tek

Za drugi tek je ostalo po strogi oceni sodniškega zbora samo še 35 kandidatov, med njimi nadvse častno vsi trije Jugosloveni. Ura je pol 14. Prvi je spet Birger; zdaj ga vidimo z naporom vseh sil poganjati v globino. Vse gre dobro in v odličnem času 77.1, tako da je gotovo storil svojo dolžnost. Toda za njim gredo nepremagljivi Nemci! Pfnür doseže še enkrat boljše od njegovega (74.5) in tudi Lantschner ni dosti slabši (75.6). Krepak zamah proti vrhu si izvojuje Francoz Allais, ki se izboljša skoraj za 4 sekunde, to mu je vrglo bronasto kolajno. Pod 80 sekund gresta še Wörndle in Cranz, potem je senzacij konec. Množicam razglašajo začasni končni izid, ki uvršča dva Nemca na čelo, tretji pa je Francoz Allais. Rezultat tega razglasa je, da začnejo ljudje veseli odhajati v mesto. Prve smučarske tekme so prinesle njihovim ljubljencem lavorike, kakor jih Nemčija še ni dosegla na nobeni zimski olimpiadi. Potem gredo ostali! Dober je spet Francoz Lafforgue, potem naš Praček, ki si pomaga skoraj za dve sekundi in cela vrsta drugih, med katero se opazita Američan Page in še bolj Anglež Palmer — Tomkinson, ki sta pobasala Pračku dve mesti. Čop je tudi za 0,8 sek. boljši kot prvič, čeprav mu je pri tem Madžar Szalay ušel za lepo število mest. Med drugimi je za njim tudi dobri Italijan Guarnieri, ki se je do danes ponašal z dvanajstim mestom v smuku. Pozneje ni bilo mnogo; za nas je bilo važno dvoje start Žnidarja in zaključek tekme z njegovim prihodom. Emil z Jesenic je tam pri nesrečni črki S v zadnjem ovinku odletel precej globoko in izgubil najmanj 10 sukund, preden je spet prišel v progo. Čas so mu odmerili 118,1 in zatrobili — konec.

Primerjava z drugimi narodi

V končni klasifikaciji za alpsko kombinacijo imamo med prvimi desetimi štiri Nemce, tri Norvežane ter po enega Francoza, Italijana in Američana. Vrsto plasiranih narodov nadaljujejo nato Angleži, Jugosloveni, Čehoslovaki, Madžari, Poljaki, Rumuni in Švedi. Po tem pregledu je torej Jugoslavija med 12 narodi zasedla sedmo mesto, kar je za naše smučarstvo ogromen uspeh. Upoštevati moramo pri tem, da za zdaj sodelujejo v teh disciplinah samo izbrani smučarji Ljubljanskega odnosno Gorenjskega podsaveza in je letošnji start v Garmischu skupno z lanskim v Mürrenu prav za prav prvi v tej največji konkurenci na svetu. Razen tega nas je spremljala smola, da smo se morali — že tako stisnjeni ob kanone — odreči za slalom najboljšemu — pri smuku izstopivšemu Heimu.

V splošnem pa je Nemčija v zastopstvu Srednje Evrope izšla iz alpske kombinacije za moške in ženske kot nadmočna zmagovalka. Norvežani so se dobro držali v smuku, v slalomu pa so vsi izgubili: tako je Ruud zdrknil s prvega na šesto, Konningen s 5. na 9., Fossum s 7. na 15. mesto. Francozi so poleg Allaisa uveljavili še Lafforguea, Italijani pa imajo za 7. šele 17. mesto. Za spomin na Lake Placid je plasman obeh Američanov v prvi polovici plasiranih komaj zadovoljiv. Med balkanskimi državami se ponašamo z najboljšim rezultatom mi, pa tudi Čehi so s tremi imenovani na 16., 21. in 26. mestu šele za nami. Tudi večni tekmovalec Broni Czech (Poljska) je moral ostati za Pračkom.

Z rezultatom prve preizkušnje smo zadovoljni; upajmo, da bo šlo po sreči še dalje. Jutri gremo na stafeto! L. S.

Gigantska borba v stafeti

Ga — Pa, 10. februarja

Davi ob 9. je bil poleg skakalnice na Kochelbergu start za stafeto 4 x 10 km. Na startu je bilo skupno 16 narodov. Vsi tekmovalci prve stafete so startali na enkrat in je bilo zanje napravljenih 16 smučin. Morali so najprej presmučati krog okoli stadiona, koder je vodilo le osem smučin, od stadiona dalje pa sta vodili samo dve smučini. Kljub zgodnemu času je bilo na startu polno gledalcev. Pri tekmovalcih so stali trenerji in jim dajali zadnja navodila. Tudi Kuisma je stal poleg Knapa in mu dajal nasvete.

Stafetna proga

Proga je vodila v dveh zankah, in sicer lažji in položnejši proti vzhodu ter zelo težki in strmi proti zapadu od stadiona. Prve stafete so morale poleg 10 km presmučati še 800 m od starta proti skakalnici na Kochelbergu, nasledoje pa so šle na zapad v strmih zavojih na start in v visokem, težkem ovinku navzdol ob železniški progi nazaj na stadion, tretji pa spet na vhod v stadion proti položnejši progi, zaključni del pa spet na strmo in zelo težko varianto na zapadu ob stadionu. Absolutna višinska razlika je bila nad 200 m. Sneg je bil dober, deloma pa je tekmovalcem nagajala burja in ostre snežinke.

Rezultati stafete

1. Finska (Nurmela, Karppinen, Lähde, Jalkanen) 2:41.33. Časi posameznih Nurmela 42.34, Karpinnen 39.56, Lähde 39.49, Jalkanen 39.14. Finska je dobila zlato kolajno.
2. Norveška 2:41:39. Srebrna kolajna.
3. Švedska 2:43:03. Bronasta kolajna.
4. Italija 2:50:05,
5. Češkoslovaška 2:51:56 (Musil, Berauer, Mihalek, Šimunek),
6. Nemčija 2:54:54,
7. Poljska 2:58 50 (Gorski, Marusara Andrej, Karpiel, Czech).
8. Avstrija 3:02:48,
9. Francija 3:03:33,
10. Jugoslavija (Knap, Jakopič Gusti, Klančnik, Smolej) 3:04:38. Časi posameznih: Knap 48.34, Jakopič 47.22, Klančnik 44.51 Smolej 43.51.

Slede: 11. Amerika 3:06:26, 12. Japonska 3:10:59, 13. Latvija 3:26:08, 14. Rumunija 3:27:50, 15. Bolgarija 3:29:39.

Turčija je po tretji predaji odstopila, ker se je prvi njen tekmovalec pobil in je stafeta do 30 km potrebovala 3:24.

Kako se je razvijalo tekmovanje

Naši so nastopili v znani postavi in so startali na šestem mestu. Na startu je bilo urejeno tako, da so vse stafete nekaj poti presmučale skupaj, nato pa so se tekmovalci kmalu uvrstili v vrsto, kakršna je nato prispela na stadion.

Knap

Knap se drži sredine na 8. mestu in kmalu izgine za tribuno Prva kontrola je pri km 5, ki jo Knap presmuča na istem mestu s severnjaki, Ital., Čehom, Poljakom in Francozom. Pri km 7.2 je Knap še vedno osmi. Razlika med njim in vodilnimi je približno ena minuta. Drži se ga samo Amerikanec, Nemec je še ostal zadaj. Dober kilometer pozneje pa sta Knap in Amerikanec še vedno skupaj na 8. in 9. mestu. Vrstni red ostane do prve predaje. Knapov čas znaša 48.34, za dobrih 7 min. za najboljšim Norvežanom Hagenom.

Jakopič

Kot drugi gre na progo Gusti Jakopič. Že takoj pri predaji mora strmo v višino. Tukaj nam je usoda nastavila past. Jakopič je na tem bregu izgubil dragocene minute in se dvignili do prve kontrole pri km 3.5 že kot enajsti. Tukaj so mu ušli Francoz, Nemec, Amerikanec in Avstrijec. Situacija se je v tem delu znatno poslabšala za nas. Za nami so ostali samo še najslabši. Norvežani še vedno vodijo. Tik za njimi sta Finec in Šved. Pri km 5.3 je Jakopičevo mesto nespremenjeno. V tem delu je Nemec že ušel Francozu. Pri zadnji kontroli tudi ni bilo spremembe in zato je naš drugi tekmovalec predal Klančniku kot enajsti v času 47.22.

Klančnik

Klančnik je kot tretji, dasi prvič na mednarodnem startu smučal prav dobro. Imel je lažjo vzhodno progo in se krčevito držal svojih prednikov. Amerikanca in Avstrijca, za vodilno skupino in obema najboljšima iz Srednje Evrope za četrt ure zadaj. Tako nekako je bilo vso pot in na cilju je bilo med njim ter Amerikancem malo več kot sekundo razlike. Njegov čas je bil 44.51, ki ga pa ne smemo primerjati s Knapovim časom na isti progi, ker je imel Knap še 800 m pribitka. V svoji progi je Klančnik izboljšal položaj naše stafete za dve mesti in zasedel 9. mesto.

Smolej

Kot četrti je šel v precej brezupno borbo naš najboljši, Smolej. V tem zadnjem delu je veljalo glavno zanimanje vodilni skupini, kjer se je vršila borba na živo in mrtvo med Norvežani in Finci. Zato s prve kontrole o Smoleju nismo dobili poročila. Po drugi kontroli 5.3 km se je otresel Amerikanca in se stalno bližal dvema, ki sta bila skupaj, Francozu in Avstrijcu. Toda preden je prišlo do obračuna med Smolejem in njima, sta bila Francoz in Avstrijec že v cilju, kamor je Smolej prispel v krasnem času 43.51. Na svoji progi je zasedel 7. mesto in bil samo za 4 in pol min. za najboljšim Fincem Jalkanenom.

Skupni čas naše stafete je za 23 min. slabši od olimpijske zmagovalne stafete ter 14 min. slabši od najboljšega srednje-evropskega časa v tej panogi.

Hokej na ledu

Danes ni bilo hokejskih tekem. Tekmovalci, ki so se plasirali za semifinale, so razdeljeni v dve skupini. V prvi bodo igrale Kanada, Nemčija, Madžarska in Anglija, v drugi pa Avstrija, Amerika, Švedska in Češkoslovaška.

Umetno drsanje

Danes se je ves dan nadaljevalo tekmovanje v umetnem drsanju in sicer obvezne vaje. Udeleženci so do zdaj absolvirali 6 obveznih likov. Na vodstvu je svetovni prvak Dunajčan Schäfer, tesno mu sledi Kanadčan Wilson, za njim pa so Anglež Sharp, Nemec Baier, Anglež Dunne in Avstrijec Kaspar.

S. K. Ilirija (teškoatletska sekcija) Vsi rokoborci, boksači in dvigači se pozivajo, da se udeleže sigurno stalnih treningov v šoli na Grabnu vsako sredo in četrtek od 7. do 9. zvečer.

ŽSK Hermes. Danes ob 19.30 seja centralnega odbora pri Mikliču.

PET KNJIG ZA 20 DIN vam da edino Vodnikova družba

Naše gledališče

DRAMA

Torek 11. februarja zaprto, (gostovanje v Celju: Kako zabogatiš).
Sreda 12. februarja Siromakovo jagnje. Red Sreda.
Četrtek 13. februarja Tuje dete. Red C.

OPERA

Torek 11. februarja zaprto, (generalka).
Sreda 12. februarja Jekaterina Izmajlova, Lady Macbeth iz Mcenska. Premiera. Red A.
Četrtek 13. februarja Prešmentani grad. Red Četrtek.

Premiera Šoštakovićeve opere »Jekaterina Izmajlova, Lady Macbeth iz Mcenska«. Opero dirigira ravnatelj Polič, režira Prof. Šest. Ko se je delo prvič izvajalo v Bratislavi, je napisal glasbeni kritik naslednje: Glasba v tem delu se stopnjuje do največje strasti, na drugih mestih pa zopet blaži in pomiruje grozo ter kaže tu pa tam željeni izhod. Na najizrazitejši način nam slika vse mogoče občutke. Kakor divja kinoigra žalostnega smeha teče opera mimo nas. Poleg žalosti ima tudi veliko prave lirike arij in romanc. Ta opera, ki si je v kratkem času osvojila že pol sveta pomeni močno točko v sedanjem ustvarjanju. Glavne vloge so v rokah ge. Oljdekopove, Ribičeve Poličeve ter Golobove, ter gospodov: Betetta, Gostiča, Marčeca in Primožiča.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Torek, 11. februarja ob 20. uri: »Trafika«. Red C.
Sreda, 12. februarja: Zaprto.
Četrtek, 13. februarja ob 20. uri: »Kariera kanclista Winziga«. Red A.

RADIO

Torek 11. februarja

Ljubljana 11: Šolska ura: V kraljestvu dolenjskega Kuma— reportaža (g. Vojko Jagodič). — 12: Razni pevski zbori na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Odlomki iz zvočnih filmov na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Leharjeve operete (Radio orkester).— 18.40: Filozofsko zadružno gospodarstvo (dr. France Veber). — Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20: Prenos opere iz Zagreba. V odmorih: glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmar) ter napoved časa, vreme, poročila, spored.

Sreda 12. februarja.

Ljubljana 12: Kino orgle na ploščah.— 12.45:Vreme, poročila.— 13: Čas, spored, obvestila.— 13.15: Operetni venčki na ploščah. 14: Vreme, borza.— 18: O škratih in cvetkah (plošče).— 18.20: Otroška ura: Zvitorepka na dvoru kralja Miroslava.— 18.40: Biografija slovenskih šolnikov (g. Etbin Bojc).— 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. —19.30: Nac. ura.— 20: Prenos iz ljubljanske opere.— V odmorih glasbeno predavanje (g. Matija Bravničar), ter napoved časa, poročila, spored.

Beograd 16: Lahka glasba.— 20: Prenos iz Ljubljane.— 21.10: Plošče.— 21.40: Plesna muzika.— **Zagreb** 12.15: Plošče.— 17.15: Godalni kvartet.— 20: Prenos iz Ljubljane.— 22.15: Ples.— **Praga** 19.25: Lahka godba.— 20.05: Koncert češke filharmonije.— **Varšava** 18: Lahka glasba.— 21: Chopinove klavirske skladbe.— 22.35: Plesna muzika.— **Dunaj** 12: Plošče.— 16.05 Iz zvočnih filmov. 16.45: Sodobni avstrijski skladatelji.— 19.30: Reportaža iz Ga-Pa.— 19.55: Simfoničen koncert.— 21.50: Zabaven program.— 22.10: Koncert vojaške godbe.— 23.20 Plošče.— 23.50: Lahka godba orkestra.— **Berlin** 17.40: Prenos iz Ga-Pa.— Orkester in solisti.— 20.45: Orkestralen koncert.— 22.20: Iz Münchena.— 22.40: Nočni koncert in ples.— **München** 18: Kakor Berlin.— 19.05: Prenos iz Ga-Pa.— 20.45: Šramel kvartet.— 22.20: Prenos iz Ga-Pa.— 23.10: Plesni orkester.— **Stuttgart** 18: Kakor Berlin.— 20.45: Vasovanja.— 22.20: Iz Münchena.— 22.40: Kakor Berlin.— 24: Nočni koncert na ploščah.—

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1936
ZAČNE 1. MARCA
60% popusta
NA NEMŠKIH DRŽAVNIH ŽELEZNICAH
OBVESTILA, TUDI ZA NABAVO CENEJŠIH REGISTER MARK, DAJE ČASTNI ZASTOPNIK
Ing. G. Tönnies, Ljubljana
TYRŠEVA C. 33 — TELEFON 27-62
ali
ZVANIČNI BIRO LAJPCIŠKOG SAJMA, BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 33.

†

Potrta neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da me je zapustil danes ob pol 1. popoldne, previden s tolažili sv. vere moj ljubljeni, dobri soprog, gospod

FRANC TOMŠIČ

POŠTNI URADNIK V P. IN POSESTNIK.

Pogreb pokojnika bo v sredo, dne 12. februarja ob 9. uri dopoldne na farno pokopališče v Polhovemgradcu.

POLHOVGRADEC, 10. februarja 1936.

ŽALUJOČA SOPROGA ZOFIJA.

Zane Grey: 65

Teksaški jezdec

Duane je opazil, da so si kdaj pa kdaj izposodili od krčmarja kak peso. Hotel se jim je prikupiti, in to se mu tudi posrečilo. Kvartali so za majhne denarje in zbijali robate, a dobrodušne šale; mlajši fantje so neneboma dražili drug drugega in se časih tudi sprli med seboj. Vsako minuto so ljudje prihajali in odhajali. Duane jih je naštel kakih petdeset. Okoli štirih popoldne je mahoma planil v točilnico mlad fant in zakričal: »Č r n a v o j s k a !«

Pri vratih je nastala huda gneča, vse je hotelo ven, in Duane je po tem spoznal, da morata biti beseda in stvar v Ordu nekaj redkega.

»Preklieta reč!« je zagodrnjal Fletcher, ko je vrgel oči po cesti in zagledal gosto gručo bližajočih se jezdecev, »tega pa v Ordu še nisem doživel. Kmalu bomo tako priljubljeni kakor tabor v Valentini. Škoda, da Phila ali Poggija ni tu. Kar mirujte, gospoda! Jaz bom govoril!«

Krdelo je prijahalo v mestece in se ustavilo pred gručo pri krčmi. Jezdeci, kakih dvajset po številu so bili do zob oboroženi; vodil jih je vitek cowboy z brezbradim obrazom. Duane je v svoje zadoščenje opazil, da sumljivega šerifa, ki bi bil moral voditi črnovojnike, ni bilo med njimi. Morda je jahal s kakim drugim oddelkom.

»Halo, Jim Fletcher!« je zaklical cowboy.

»dan!« je odzdravil Fletcher.

»Čuj, Fletcher«, je začel cowbboy. »Tri milje pred Ordom smo izgubili sled za tistim, ki ga iščemo. Razločna je bila kakor nos sredi tvojega obraza. Našli smo kraj, kjer je taboril. Potem se je sled izgubila v grmovju. Psa slednika nimamo. Sodim, da jo je moral popihati v gore. A porabili smo priliko in zajahali semkaj, ko je bilo tako blizu. Ali je snoči ali davi kdo prišel v Ord?«

»Ne!« je odvrnil Fletcher.

Po njegovem vedenju je bil Duane na ta odgovor že pripravljen. Cowboy ga je očividno sprejel kot nekaj samoumevnega. Obrnil se je k tovarišem in tiho govoril z njimi. Videti je bilo, da so se mnenja mož v krdelu razlikovala.

»Ali ti nisem rekel, da je to jahanje sem in tja popolnoma jalova reč?« je renčal star živinorejec z jastrebjim nosom. »Konjska sled, ki smo šli za njo, sploh ni podobna sledi na kraju napada«.

»To se mi ne zdi gotovo«, je odvrnil vodja.

»Nu, Guthrie, saj ni prva ki sem jo videl v svojem življenju —«

»A po grmovju vendar ne moreš za njo«.

»Daj mi časa, pa boš nekaj videl. Taka reč ne gre kar na mah. Semkaj si se gnal kakor vrag za grešno dušo. Pa je bil samo neumen ovinek. Če bi imel prav, bi bil moral razbojnik postreliti svoje pajdaše in jo ubrati naravnost skozi mesto nazaj. S poštnimi vrečami! Recimo, da so bili Mehičani? Saj so tudi med Mehičani taki, ki niso neumni, in kadar gre za tatvino, so celo vražje prebrisani«.

»Prav nič nas ne sili misliti, da bi bil razbojnik, ki je pobil Mehičane, sam Mehičan. Povem ti, vsa stvar je hudo pretkana lopovščina, in tisti, ki jo je napravil, ni vsakdanji malopridnež. Mar nisi slišal, kako je bilo? Mehičan skoči na stroj in strahuje vlakovodjo in kurjača. Drug Mehičan bliska s samokresom ob vsem vlaku. A dolgin, ki je odrinil vozna vrata in ustrelil uradnika — ta je bil glavar. Zapomni si!«

Nekaj jih je pritrdilo cowboyu, nekaj pa staremu živinorejcu. Nazadnje je mladi vodja zaničljivo prijel za vajete.

»Vrag naj vzame vse! Šerif nas je poslal semkaj iskat. Morda imam prav. Če bi imel s seboj krdelo cowboyev, bi porabil priliko in pometel to luknjo«.

Fletcher je ta čas mirno držal roke v žepih in gledal. »To prijaznost si bom dobro zapomnil, Guthrie!« je rekel z neposnemljivim glasom.

»Kar zapomni si jo, Fletcher! Zastran mene lahko crkneš, če hočeš!« je zaklical Guthrie, ko je njegov konj poskočil.

Fletcher je sam obstal pred svojo družbo in gledal za krdelom, dokler ni izginilo izpred oči.

»Kar svinjsko srečo ste imeli, da Poggija ni bilo tu«, je rekel, ko jih je prah zakril. Nato je z zamišljenim obrazom stopil na verando in odvedel Duana v točilnico, kjer ju drugi niso mogli slišati.

»Kje imaš denar, Dodge? Sodim, da dobim svoj delež, ko sem te rešil Guthrieja«.

Duane je zaigral svojo vlogo. Hladno je pogledal Fletcherju v obraz in odvrnil, da ve o napadu na vlak samo to, kar je Fletcher pravkar slišal. Ko je pa Fletcher vztrajal in s priznanjem govoril o njegovem dejanju, se je delal on bolj in bolj napihnjenega od ponosa, a tajil je slej ko prej. Potem je bilo pa videti, kakor da bi se mu pod vplivom Fletcherjeve zgovornosti volja zamajala: umolknil je. Fletcher, v svesti si končne zmage, je za trenutek odnehal. A njegova skrbljiva, tovariška pozornost je ves ostanek dne pričala Duanu, da se ni dal omajati v svojem mnenju.

Ko je kasneje povedal Duanu svoj namen, da pojde po konja in se utabori zunaj v grmovju, je bil videti Fletcher užaljen.

»Zakaj ne ostaneš pri meni? Tamle imam zložno hišico. Ali nisem bil na tvoji strani, ko je prišel Guthrie s svojimi dedci? Da sem se vedel drugače, bi ti zdajle visel. Ne, Dodge, to ni spodobno«.

»Se bom že še izkazal spodobnega. Ni moja navada, da bi ostajal dolžnik«, je odvrnil Duane. »A vso noč ne morem čepeti tu. Če bi spadal k tolpi, bi bilo drugače«.

»H kakšni tolpi?« je osorno vprašal Fletcher.

»Nu — k Cheseldinovi!«

Fletcherju je omahnila čeljust, in brada se mu je stresla.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ozi, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lesnega manipulanta

samskega, uporabnega vsestransko za žago in lesno trgovino sprejme L. Cank, Škofjavas pri Celju. 3881-1

Mlajšo varuhinjo

zdravo, prijazno, iščem k 3 otrokom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3050-1

Pletilja

vajena tudi drugih del, dobi stalno mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Oskrba v hiši«. 3926-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; davek Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 12 Din.

Zobotehnik

vojaščine prost, samostojen v vseh delih iz zlata in kaučuka, z več letno prakso, išče službe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 2606-2

Agilna trgovska pomočnica

išče službo v trgovini na deželi. Ponudbe na: Marija Slokan, Celje, Razlagova ulica 11. 3945-2

Mesarski in prekajevalski pomočnik

išče službo. Nastop takoj ali s 15. februarjem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3944-3

Kmetski fant

absolvent meščanske šole, želi službo hlapca pri kakem poljetju ali slično. — Nastopi takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3949-2

Plačilna natakarica

starejša, dobro izurjena, z znanjem nemščine, želi mesta v boljši restavraciji ali hotelu. Zmožna kavcije. — Nastopi lahko s 1. marcem ali poznaje. Gre tudi za sezijo. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna kavcije«. 3946-2

Postrežnica

išče zaposlitve za dopoldne. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3939-2

Šivilja

za fino in navadno delo, išče dela po hišah. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3935-2

Vajenci (ke)

Beseda 1 Din. davek 1 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva vajenca

sprejmem, za slikarsko obrt. Albert Speletič. Emonska cesta 25. 3934-4i

Knjige

Prodam

Bashan: Sittengeschichte der Völker, 4 zvezki. — Brehms: Tierleben, 8 zvezkov in Mayer: Mali leksikon, 3 zvezki. Knjige so v platno vezane in zelo dobro ohranjene. Cena in naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3635-8

Radio

Krasen radio

poceni prodam zaradi odpotovanja. Hešik, Šiška, Jernejeva 53. 3941-9

Stroji

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilne stroje

številke 6, 9 in 10, 80—400 cm, kupim. Ponudbe s točnim opisom in nanižjo ceno poslati na: »Trikotaža«, Vinkovci, Kralja Petra ul. br. 29. 3948-29

Pisalni stroj

v dobrem stanju, poceni naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3942-29

Šivalni stroj

pogrezljiv, z okroglim čolničkom, kateri šiva naprej in nazaj, štika in štopa, poceni naprodaj. Nova trgovina, Tyrševa 36. 3952-29

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Borove prage

večjo množino, 2.60 15×25 ×18, kupim. Hadl Drago. Novo mesto. 2555-7

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah

Černe . juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 3

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne knjižice

Ljubljanske kreditne in Zadružne gospodarske banke, kakor mariborskih, ptujskih in celjskih denarnih zavodov, prodaste najugodneje in takoj edino potom Bančno kom. zavoda, Maribor. Za odgovor Din 3 znamk. 61-16

Vojno škodo

(Ratno šteto) in druge vrednostne papirje, kupuje in prodaja najugodneje trg. agentura bančnih poslov Alojzij Planinšek, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. (palača Dunav). 3954-16

Priporoča se

za razne trgovske, bančne in kreditne posle, za nakup in prodajo vrednostnih papirjev, hranilnih knjižic, realizacije, kompenzacije, razne nakupe, plačila in prodaje Alojzij Planinšek, trg. agt. za bančne in blagovne posle, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I (palača Dunav). Jamči za vestno izvrševanje. 3832-16

Cenena posojila

do 10.000.- dinarjev preskrbujemo. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Jamstvo«. 3749-16

V najem

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V Novem mestu

se odda gostilna z vsem inventarjem in stanovanjem v najem. Naslov v vseh posl. Jutra. 3704-17

Lokali

Beseda 1 Din. davek 1 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

na najprometnejši cesti Ljubljane, prodam z inventarjem, po dogovoru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3629-19

Dopisi

Vsaka beseda 3 Din; davek 3 Din za šifro dajanje naslova 5 Din. najmanjši znesek 20 Din

8. ob 6. p. zvečer

Premalo medsebojnega zaupanja. Pišite mi. Smem kaj upati. 3939-34

Posest

Beseda 1 Din davek 1 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Enodružinsko hišo

novo, komfortno, 3 sobe, 2 kabineta, vse pritikline, elektrika, voda, vrt, prodam. Informacije od 1.—3. Emonska cesta 26. 3933-20

Stanovanje odda

Beseda 1 Din davek 1 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

V vili na Vrtači

oddam s 1. majem stanovanje 3 lepih sončnih sob z vsem komfortom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3648-31

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kabineta in kuhinje, oddam za takoj za Din 650 mesečno na Celovški cesti št. 78, I. nad. Istotam oddam tudi sobo s posebnim vhodom. Vprašati pri hišniku. 3943-31

Dvosob. stanovanje

oddam mirni stranki. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3931-31

Dvosob. stanovanje

oddam z marcem, za 500 Din mesečno. Ciglič, Mestni trg 11/I. 3937-31

Sobo odda

Beseda 1 Din davek 1 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobico

z vhodom iz veže, takoj oddam. Rožna ulica 19. 3940-33

Sostanovalko

sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3933-33

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 1 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

iščeta 2 dijaka s 1. marcem. Poseben vhod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brez hrane«. 3932-23a

Izgubljeno

Beseda 1 Din davek 1 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Zlata damska zapestna ura

se je izgubila od Nebotičnika do Novega trga. Pošten najditelj se naproša, da jo proti nagradi odda v ogl. odd. Jutra. 3925-28

Mala aktovka

je bila zgubljena na Grmadi 9/II. Najditelj se naproša, da jo odda proti dobri nagradi v pisarni S. P. D. Aleksandrova cesta 4/I. 3938-28

Informacije

Beseda 1 Din davek 1 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Za dolgove

ki bi jih napravila moja žena Marija Werdnik na moje ime, nisem plačnik. — August Verdnik, Jesenice. 3934-31

Razno

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopakete dobite pri

I. POGAČNIK

Bohoričeva ul. št. 5

SPOLNA TROMOST in nesigurnost starih in mladih
ZDRAVI SE NEŠKODLJIVO Z V PARIZU
Z NAJVIŠJIM ODLIKOVANJEM NAGRAJENIMI PILULAMI ZA MOŠKE
Vi-Ha-Gé
30 kom. Din 84.-
100 kom. Din 217.-
DOBIJO SE V APOTEKAH.
S povzetjem diskretno pošilja:
APOTEKA »JELAČIĆU BANU«
JELAČIĆEV TRG 12-B
ZAGREB
S.Br.24501

ODPORNI LJUDJE

se ne boje ne dežja, ne nevihte, ne napora, ker

stalno uporabljajo

za nego in krepitev telesa in za masažo preskušeno

DIANA

francosko vinsko žganje.

Jači mišičevje in žile, povečuje elastičnost in odpornost in daje mladinsko svežost.

Dobiva se povsod! Zahtevajte izključno »Diana« in vzemite samo »Diana«. Slabše imitacije energično zavrnite!

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglasom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desettisočem čitateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese koristi trgovcu in kupcu.

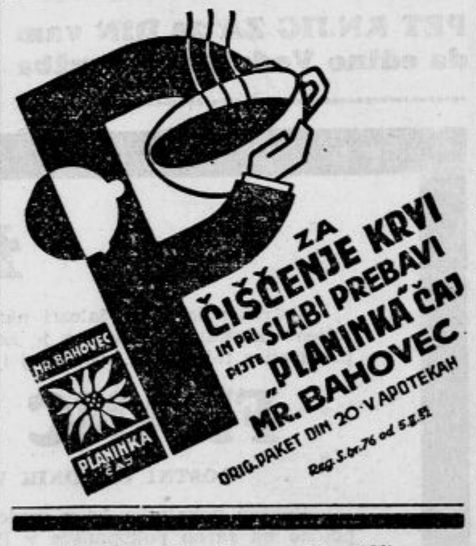

Najslajša in najboljša

krepilna pijača je

BERMET — VINO,

črnina iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite to specijaliteto svojim gostom. V sodčkih od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov, Sremski Karlovci, Fruška gora.

†

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dobri oče, stari oče, brat in stric, gospod

Franc Škufca

in se po kratkem trpljenju preselil v boljše življenje.

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, dne 11. t. m. ob 10. dopoldne iz hiše žalosti št. 5 na farno pokopališče k Sv. Tilnu.

Višnja gora, 10. febr. 1936.

ŽALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA

Za premnoge izkaze prijateljskega sočustvovanja ob priliki bridke izgube našega očeta, gospoda

ANTONA HRENA

se vsem in vsakomur najprisrčneje zahvaljujeta

rodbini Hren in Lintner.

STUDENCI, dne 8. februarja 1936.

ZAHVALA

Za obilne dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih bili deležni ob smrti našega dobrega soproga, očka, sina in svaka, gospoda

inž. ALOJZIJA PIKLA

izrekamo vsem svojo najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujemo vojski za častno spremstvo; predsedniku Jugoslovanskega udruženja rudarskih in topilniških inženjerjev, gospodu univ. prof. inž. Gostiši in zastopstvom vseh strokovnih organizacij, pravtako pa tudi vsem uradom, predvsem rudarskemu glavarju gospodu inž. Močniku, še posebno pa Trboveljski premogokopni družbi z gospodom generalnim ravnateljem Rikardom Skubecom, gospodom ravnateljem in vsemu uradništvu in delavstvu TPD za toliko nam izkazano sočutje in poklonjeno cvetje. Najtoplejša zahvala tudi Ekspozituri TPD v Zagrebu za ves trud in cvetje in pa pevskemu zboru „Ljubljane" za tolažljive žalostinke, enako pa tudi vsemu prebivalstvu, ki kakorkoli sočustvuje z nami.

LJUBLJANA, 9. februarja 1936.

ŽALUJOČA VDOVA, SINČEK IN MATI.

ZAHVALA

Globoko potrti vsled krute usode, katera nam je iztrgala v najlepših letih iz sredine najlepšega družinskega življenja našo dobro ženo in nadvse skrbno mamo, gospo

Fanico Stermecki

izrekamo prisrčno zahvalo vsem društvom, korporacijam, predstavnikom oblasti, častiti duhovščini in vsem drugim, ki so jo spremili k njenemu zadnjemu počitku.

Zahvaljujemo se tudi za vse izraze sočutja, bodisi pismena, brzojavna ali ustmena, za poklonjeno krasno cvetje in denarne zneske v dobrodelne namene. Končno se zahvaljujemo še govornikom za tolažilne besede ob grobu, pevcem za lepo petje in časopisju, ki je s toplimi besedami počastilo njen spomin.

CELJE, dne 10. februarja 1936.

Žalujoči ostali.

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

64

Indijanci so kar besneli nad tolikšno sleparijo. Takoj so se zbrali pod drevjem na vojni svet. Kapitan in njegovi sopotniki pa rajši niso čakali odločitve. Pustili so ves svoj imetek, vzeli podplate pod pazduho in jo jadrno odkurili.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konsorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. — Za inseratni del je odgovoren Aloja Novak. — Vsi v Ljubljani